

310251 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వఁ బ డు ను.

Vol. 9.

నంపుటము ౯

శివ వట్టణము 1922 వ సం॥ నవంబరు నెల 15-వ తేది బుధవారము
బంధుభివామనంపత్నరము, కార్తీకమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧

No. 189

సంచిక ౧౮౯

అమృతాంజనము అన్ని

నొప్పలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండకు

మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్ర తి యి ం ట ను ం డ ద గి న ది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమునాదినిగల మాయమందుగాదు. సకలమందులనలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు ముదలు వయసైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి సుఖమిచ్చినది.

లక్ష్మీ సరిహజోష్ఠి సోమవారపేట, హస్తజిల్లా.

2. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. మరల దేవులుగల పంపకోరదను.

బాలరామచార్య, కొస్తూరు, చిక్కోడి బెల్ గామ.

3. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైనది. 6 బుడ్లు వెంటనే పంపకోరదను.

ఎన్. అచ్చయ్య, మార్కెట్ మాస్టరు కిరీగనపల్లి, బెంగళూరు.

సారస్వతానవము విద్యార్థులకు; వ్యాయాసముగల, ఉపాధ్యాయులకు, సంగీతజ్ఞులకు, వాద, పీఠ

యానల మొదలు సంబంధమైన పనిగలవారి సాటికికి సంబంధము.

20 దినములకు సరిపోవు బేషధ వెల 1-0-0 వి. పి. ఖర్చువేరు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, నెం. 881 తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు. వి. పి. ఆర్డరు మదరాసు నండి పంపబడవు.

301-594

వాళ్ళప్పు వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శీతారామన వైద్యశాల మైసూరు.

ఈ పుస్తకమునందు అతిపొడవైన 115 పటము లున్నవి. శ్రీవాల్మీకి రామాయణము సంక్రమణము.

సంపూర్ణము 9 సంపుటములు: భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి రూ. ౧౧ ౦ ౦

సంపూర్ణము 3 సంపుటములు: బాల, అయోధ్యాకాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦

ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦

యుద్ధ కాండము- మూడు భాగములు, ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦

శ్రీరామకాలనిర్ణయము ౦ ౮ ౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు. (1)

R. Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras

బంగాళాదేశమునందు మిక్కిలి ముఖ్యమైనదియు, సమస్తమైనదియు, నయమైనదియు నైన

ది డక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మూలధనము రూ. 2,00,000. చందాలనలన వసూలైన మూలధనము రూ. 1,75,000.

దైర్ఘ్యము:— జడ్జీ, సబ్ జడ్జీ, వకీలు, జమీందారు మొదలగువారు గలరు.

పాడ్ ఆఫీసు:— 8, 8/1 అగ్నినియస్ వీధి డక్కా.

బ్రాంచిలు:— కలకత్తా 212 బా బజారు వీధి, 155-1 అప్పరు చిట్టూరోడ్డు (హావబజారు) హారిజన్ రోడ్డు (బా రాబజారు)

ధవానిపూరు 69 రుస్సా రోడ్డు, రంగపూరు, బోనూరు, మైసూర్ సెంటు, బాల్ పాయిరు, దార్జిలింగు, కా

మన్ ఫర్ పూరు, ఖుల్నా, మదరాసు.

విరాజులు, పోస్టుమాస్టరులు, ఉపాధ్యాయులు మొదలగువారికి ప్రత్యేక లాభము.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన పుస్తకములు ఇనాముగా పంపబడును.

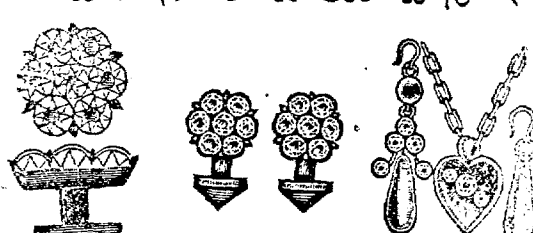
(1) గృహవైద్యము (తెంగాలి) (2) కామకాస్త్రము (3) పరీక్షణ తేరువిధము (4) జీవితము జయించుట (5) కాటలాగు

కాగరి (6) హాస్యము (7) 1922-వ సం॥ క్యాలెండరు (ఇంగ్లీషు తెంగాలి) (8) ఉపాధ్యాయులు, పోస్టుమాస్టరులు ధనము

వార్తించు విధము. (బేషధతెంగాలి యిసాం) మకరధ్వజ రులము 1-కి ధర రూ. 4 (8)

(స్వరస్వరాంతకట మృత్రిలు) బుడ్డి 1-కి రూ. 0-6-0; శరదాధ్వజన బుడ్డి 1-కి రూ. 0-1-0; చక్రపాపస నేరు 1-కి రూ. 4.

ఒక సారి దయచేసి (4)

మా ప్రసక్తకాలము, సమస్తమును, మాటపదములు ఖుద్దు పరిశీలింపుడు. పువ్వరాములు చేర్చి కట్టబడిన వస్తువులు, లోడులు, అంటుపోగులు, ముక్కుపుడకలు, సాధారణ బేరీలు, కావరు బేరీలు, లోలాకలు గున్నగునవి విశయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. చాజుబోలేరిని నియమిత కాలములో తయారు చేసి యిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి (1842) అండు కంపెనీ, నగల వర్తకులు, 64౪ నైవాబాదురోడ్డు, మదరాసు.

రు 500-లు ప్రథమబహుమానము

జ్యోతిషరహస్యబహుమాన పరీక్ష

31-12-22 తేదీని జరుగును.

కడు చులభము. ఫల మధికము. ఈ బహుమానముల కొరకు అక్షరభాషముల పరివారును ప్రయత్నించుచేయవచ్చును.

ఈ పరీక్షకు శ్రీలును, పురుషులను కూడ దోఖాస్తులను చేయవచ్చును ఎవరియిండ్ల వారు కూర్చుండి “జ్యోతిషరహస్య” గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్ష ప్రశ్నలకు సమతరములు వ్రాసినచున్నను. మాకలిగి జ్యోతిషనిలయమునందు మా జ్యోతిషరహస్య గ్రంథమును తెప్పించుకొని ప్రతివారును పరీక్షకు దరఖాస్తుచేయుటకు అర్హులే. జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడుదరఖాస్తును 20-12-22 తేదీలోపుగానే నింపి పంపించవలెను. తరువాతి దోఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు.

ద్యోతిషబహుమానము రు. 250-0-0. తృతీయ బహుమానము రు. 116-0-0 ఇట్లన్న 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష నియమములు, పరీక్షలనిలాభములు, బహుమానముల వివరములు, ఇంకా మరికొన్ని భోగిట్టాలు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముతో పంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్య గ్రంథము అనేక చుండిచే కొని యాడబడినది. ఒక ప్రతి వెల రు. 2-3-0 పుస్తకములకు ఈ దిగువ చిరునామాను వ్రాసిన, వి. పి. గా పంపబడును.

శ్రీకళింగ జ్యోతిషనిలయం,

విజయనగరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

శుద్ధస్వ దేశి బెంగుళూరు - మేలు పట్టుచీరలు

జాతిచీరలు, కిక్కిలు, కవికలు, రుమాళ్లు, వాడీలు, పావళ్లు, పాదాభిరూపములు, గొనుగడ్డలు మొదలగునవి పురమాషిగా మేలుకరం పట్టులో చిలకపచ్చ, పసుపుపచ్చ, ఎలుపు, రోహ, ఆకాశవర్ణం, ఆరంజిరంగు, మేఘవర్ణం, కాశీరంగు, నెయ్యిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి ఉద్దరు మేరకు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయకు గ్యారంటీ:—ఒకసారి ఉద్దయచ్చినవారు తప్పుక ఎప్పుడను మాకే ఆర్డరును పంపుదురు.

విద్యమాలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. మాకం సుబ్బరాయ శైలి అందు బ్రదర్స్, పట్టుబిలి వర్తకులు, చౌక్, బెంగుళూరుసిటీ, పోస్టు బాక్స్ నెంబరు 55.

భృగువతి

శుద్ధస్వ దేశి బెంగుళూరు - మేలు పట్టుచీరలు

శుద్ధస్వ దేశి బెంగుళూరు - మేలు పట్టుచీరలు

బహువర్ణములుగ నున్నవల మూర్తి మార్గమునండి నీముకలె ప్రవించుచుండెడి, తెల్లకెక్, పచ్చకెక్ గక్కెక్ నీరు చురుకు నాశ్వరము మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట పొత్తికడుపు నరములు తిగదీయుట మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యటువంటి లక్షణములు గల కెక్కోగ సామాన్యములను మొదలంట, వివిధరీతులు, మరియు నూతనముగ సంభవించిన కెక్కోగములను! 48 గంటలలోపుగ గుణమును జూపించును. మూత్రనాళమును, 4 నీటి (అనగా మూత్రపుత్తి) శుభ్రపచి నూములకు అధిక బలమును కలగ జేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కే రూ. 1-12-0 ప్యాకెటింగు మరియు పోస్టేజి వసూరాలు చేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల బాపితాను, కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకోవిధి, మద్రాసు. తంతిలడ్రస్:—పండిట్, మదరాసు.

పట్టుపంచలు! పట్టుపంచలు!! పట్టుపంచలు!!!

ఈ పట్టు పంచలు బంగారాదేశముందు తయారగునవియనిన్ని, నిత్యపూజార్హమైనవనిన్ని ముద్రపైన దేశీయ పరిశ్రమ సంబంధమైనవనిన్ని అందరు యెరుగుదురు.

14 మూరలు	X 44"	వెడల్పు అంచులతో	రూ 16-0-0	మొదలు	18-0-0 వరకు
12 మూరలు	X 44"	వెడల్పు అంచులతో	రూ 14-0-0	మొదలు	16-0-0 వరకు
10 మూరలు	X 44"	వెడల్పు అంచులతో	రూ 12-0-0	మొదలు	14-0-0 వరకు
9 మూరలు	X 44"	వెడల్పు అంచులతో	రూ 12-0-0	మొదలు	13-0-0 వరకు
8 మూరలు	X 49"	వెడల్పు అంచులతో	రూ 10-0-0	మొదలు	11-8-0 వరకు
7 మూరలు	X 49"	వెడల్పు అంచులతో	రూ 7-8-0	మొదలు	8-0-0 వరకు
44 X 44"		చౌకములు	రూ 2-8-0	మొదలు	2-12-0 వరకు
6 X 44"		"	రూ 5-8-0	మొదలు	6-8-0 వరకు
5 X 44"		"	రూ 5-8-0	మొదలు	6-0-0 వరకు

ఇంకను అనేక మాదిరిలు పట్టుపంచలు చౌకలో కలవు.

కాని కొంచెము జబ్బురకముగ నుండును. ధరలు కొంచె మించుమించుగ నుండునే కాని వై చూపబడినట్టి నికరముగ యుండజాలదు. తపాలావ్యయములు కొనువానే భరింపవలెను.

యన్. రామయ్యరు, తపాలవెట్టె 238, కలకత్తా.

పాండురోగము

Serravallo

నెట్రావలొ

Tonic Wine

టానిక్ వైన్

జ్వరములు

నిస్త్రాణ

బలహీనత

డబ్ల్యూ.ఇ.స్మిత్ అండ్ కో., (లిమిటెడ్) మాంట్ రోడ్, మద్రాసు

W. E. Smith & Co, Ltd., Mount Road, Madras.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు ముఖ్యగమనింపు (2942)

ఇవి మిక్కిలి ఫలాలుగలిగి నుపాదకగా నుండును. గాం బూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని అనందముగా నుండుటయేగాక, అశ్మము, వాయువు, జ్వరము, స్నిహితము, దగ్గు, ఉబ్బుము, కలరా, ప్లేగు విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోష్టులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది ప్రయోగముకలె పనిచేయును. వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (2851)-8 200 మాత్రలసీసా 1-కి రూ 0.4-0; డబ్బు సీసాలు రూ. 2-8-0

వి. పి. చార్మి ఎన్నిటికైనా రూ 0-6-0. డేరాధూన్ 28-8-19

వి. పి. ఎ. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి. నెల్లూరుజిల్లా

తయారగుతామత్రములు

(3) రెవరెన్డ్ సిటీసందుడు దుగ్గా మెడికల్ హాసుబా టానిక్ గుళికలను సేవించుటవలన రాజకీయర అను నాన్నే హి తుడు నపుండకత్వము లేక సుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సంలనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతడు చాలాసుఖ ముగా నున్నాడని చెప్పుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాడు.

చేరాధూన్ 28-8-19

బ్రెజ్ కేహర్

త్వరపడుడు! మోసపోకుడు!!

ఇనుపకమ్మలు, చట్టములు, చదరములు, విల్లుచట్టములు, మేకులు, ఇనుపరేకులు, కళాయిరేకులు, ఇనుపగొట్టములు, కళాయిగొట్టములు, జోర్మరేకులు, సీసపుగడ్డలు మొదలైన ఈకట్ట, ఇనుముసామానులన్నీ, చేతిమాడుకట్ట, నెయ్యిమాడుకట్ట, సీమెంటున్న మిల్లుసామగ్రిలన్నీ నమ్మకముగాను, సరసముగాను, చిమ్మను.

పలయువారు యీ క్రింది చిరునామాకు దయచేసి వ్రాయ కోరెదము.

పి. ఎతిరాజులు అందు కంపెనీ, (కిక్కి) నెం 4 రు ఎర్రబాలు శైలివిధి, బార్మిటోన, మద్రాసు.

తెల్లకుప్పము

పూర్తిగా కడుగును. లేనిచో రెండింతలు నెక్కు వాడ సీయబడును. ఎప్పుడును కడుగుకపోయింది లేదు. బుడ్డి 1-కి వి. పికో సహా రూ. 8-8-0 ఉత్తములు అంగ్లమున వ్రాయవలెను.

N. Banerji, Hulaganj, Cawnpore (A)

బెండు చేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

1 భాగము 800 పేజీలు	రూ	1-0-0
భాగము 272 పేజీలు	రూ	1-0-0
భాగము 280 పేజీలు	రూ	1-0-0
కాశీమజిలీ. 1 భాగము 488 పే	రూ	1-8-0

(369) 72 పేజీల కేటలాగు ఉచితము. మంజువాణి ముద్రాక్షరశాల, ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా.

శాస్త్రసమతమైన జ్యోతిషము

మీ జాతకము గాని వయస్సు నామము గాని పంపుడు. కవిలో చెప్పబడిన జైమిన్యస్మిగంధముచే మచ్చల విచారణ చేసి రుజు విచ్చూట్లు ఒక సంవత్సర ఫలము వ్రాసిన రూ 1-8-0 ద్వాదశభావములు మహాదశాఫలములు రూ 3. ఒక మహాదశభ అంతర్దశలకట్టిఫలములు వ్రాసిన రూ 5. శ్రీధర వెంకటస్వామి డేరునూరు. అంబాచీపేట పోస్టు. (గోదావరి జిల్లా.

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమునకు జరుగు సంకటాలు నెలలవారీగా వ్రాయుటకు కట్టుము రూ 2/-, జీవితమంతటికైనా ఒకే అంతర్దశలతో వ్రాయుటకు రూ 5/- ఇతర శాస్త్రము జీవిత మంతటిలోను ప్రతి సం॥ కములో జరుగు ముఖ్యనియతలతో వ్రాయుటకు రూ 8/-, జనన సం॥రం, నెల, వారము, గంటలు, నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని ఫలములనుండి మితిలేని యోగ్యతాప్రతిభలు కచ్చియ్యును. వి. కా తము అంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును. బి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య, కృష్ణావిలాస అగ్రహారము (ఎ) పోస్టు మైసూరు.

రత్నపురుష లేహ్యము

సుఖస్వాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్లస్వమును పోషించి రుచుకలుగజేయును. యీ మూలికామహిమ తెలియనివారు రుండరు. విశేషించి వ్రాయ నవసరము లేదు. శే 1-8 రూ 3-4-0 లు.

కోరువారికి కేటాగు ఉచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయనరం, గోదావరిజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2116-638) ఈ అశ్రుగ్రంథములో జర్మనీగారడిక్టర్ గా దృష్టిపా పులాభువము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికానాటి చీట్ పేక రిమా హాలు విచిత్రనివోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీనముతో సహాధియగుట, తీరీరములేని తలకానుచేత మామబాడించుట భూమిపైన గజముయెక్కిన గాలిలో పనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పొత్తిము తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్తముగా మేడిక చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనికల రూ 4-0-0. త్వరపడుడు! బి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

12 వ తేది సాయంత్రము తిరువనంతపురమున రవీంద్ర
నాథ థామసు కవిశ్వరుడు “అశ్వమేధములు” అను విషయ
మును గూర్చి గుర్తింపు కృత్యము మొనరించెను. అనేక కా
వ్యపురాణ నాటకములలోని యాశ్రమముల వర్ణనమును గూర్చి
ముచ్చటించి మానవునకును ప్రాకృతికవిగల యైక్యమున కాశ్రమ
ములే చిహ్నములని నుడివరి. భగవద్గీతా వ్యాఖ్యయును పాశ్చా
త్యవాఙ్మయమున కన్న ప్రకృతి మానవునియొక్క జ్ఞానమునకు వ్య
వస్థాపనసంధానమునకును అద్వైతజీటుల వర్ణింపబడినది. కాని
భారతీయ ఆశ్రమపద్ధతి రానురాను జీడించినది. అట్టి యాశ్రమ
పద్ధతినే ప్రస్తుత నితిగతుల కనుకూలముగ కాంఠినికేరనమున
పునరధర్మింప యత్నించితని దానినిప్పుడు కల్పవిద్యాలయము
గావించునెంచి మీసాయము నవేక్షించుచుంటి ననిరి. ఈపాత్రా
యొక్క గుంటపేపులరిగెను. తరువాత విశ్వభారతనిధికై భవ
మర్చింపబడెను. 12 వ తేది యందయమున ప్రమాణము కొంద
రతిథిగృహమున కవిశ్వరుని సందర్శించి సంభాషణము గావించిరి.
కవిశ్వరుడు వారినిల్ల విశ్వభారతసంఘసభ్యులై సాయము
జేయగోరెను.

గంధర్వ శర్మ. రాయవరం (గోదావరిజిల్లా.)

అశ్వశాస్త్రచింతనంబును నాటకరహస్యశాస్త్రమున గాని
గుణబిరుదు పాగడుచు స్వాగత మొసగి. సంఘమునారు
విద్యావిమయమున నల్పమున్న కృషిని ప్రశంసించుచు నర
జుటచు గారు చిత్రితని ప్రత్యుత్తర మొసగె.

దేశీయ వార్తలు

భారత ఖిలాఫతు ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘ నివేదికము

హెచ్చుమంది శాసనసభలకు వెళ్లరాదనుట - జహారముగా రోక్కరుమాత్రము వెళ్లవలెననుట

జమయతులు లేమా సంఘము వారు అధ్యక్షులుగానిది ఎన్నికలు జరిగినప్పటికీ ప్రమాణము చేయకుండా సభ్యులను వదలవలెనని తీర్మానించుట

నాగపూరు కాంగ్రెసు ఎన్నికలు

ప్రాతసంఘసభ్యుల నిరంకుశ చర్యలు - అధ్యక్షుడు పంపిన లేఖ వార్త

ఒక జమీందారుని అరెస్టు చేయుట

మీరటు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు నారాయణసింగుగారు

ఖయిదీలకు జయిలు దుస్తులు

ఒక చెరసాలనుండి యింకొక చెరసాలకు ఖయిదీలను తీసికొనిపోవునపుడు జయిలు దుస్తులతో

తీసికొనిపోగూడదు - ప్రభుత్వ ప్రకటనము

భారత ఖిలాఫతు ఆజ్ఞోల్లంఘన సంఘము

శాసనసభలకు వెళ్లగూడదు

భారత ఖిలాఫతు సంఘము వారిచే నియమింపబడిన ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘమువారు గూడ ఉరుకుభావంలో నివేదికను ప్రకటించిరి. 67 పుటలు పట్టికది. శాసనసభలకు వెళ్లవచ్చునని జహారు అనుచుగా రోక్కరు మాత్రమే తెలిపిరి. కిక్కిన వారందరను వెళ్లగూడదని. దేశీయ లపారమును త్యాగమును చేసియున్నారని. దేశీయంలో వెళ్లకుండు యింకను కారాగృహములలో నున్నారని. ఇట్టివో శాసనసభలకు వెళ్లు విషయమును చర్చించుట అనుచిరము. ప్రజలలో క్రయాశక్తిని స్వార్థ త్యాగమును పూర్తిగా నెలకొల్పుట దేశీయులందరను ఏకీభరించి గట్టిపై నిలబడవలెను. ప్రజల దృష్టి నిరంతర విషయముల కంటకు వరల్పిన చాల ప్రమాదము కలుగును.

శాసనసభలకు అధ్యక్షులుగా నియమించుట మిక్కిలి తలపెట్ట గూడదు. లేవో చాల అసభ్యములు కలుగును.

ఆజ్ఞోల్లంఘనము

ఇప్పుడు కమిటీ ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుచు లేను. నిర్వాహకార్యముల నిర్వహణ కరములను కమిటీ ఉత్తరవులను ఉల్లంఘింపవలెను. వాని నల్లంఘించుటకు కృత్రిమ స్వరూపము కలుగును. పంచలమున కంతకును సంబంధించినవోరుడల ఖిలాఫతు సుఖము. వా రట్టి ఆజ్ఞ నుల్లంఘించుటకు వారి కధికార మిష్టమైనది.

బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కరణము

బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కరణమును ప్రారంభించుటకు ముందు వానిని గూర్చి నిపుణుల, అధికారవైఖరి వేర్వేరు అభిప్రాయములను తెలుసుకోవలెను.

విక్రయనిరోధము

సారాయికల్లు దుకాణములందరను విదేశీవస్తుల దుకాణములందరను విక్రయనిరోధమును వెంటనే ప్రారంభింపవలెను.

ప్రభుత్వ న్యాయస్థానములు

న్యాయస్థానములను గూడ బహిష్కరింపవలెను. న్యాయవాదులు కృత్రిమములు కవకాము కలిగించుటకు వాటియో ద్యోగుల కాఫిసర్లను పంపించుటకు వలయునని అలపరుపవలెను.

ప్రభుత్వ విద్యాలయాలు

ప్రభుత్వ విద్యాలయాలను బహిష్కరింపవలెను. ఇదిగర వస్తు వాటియవిద్యాలయాలను కృత్రిమ నొందింపవలెను. క్రొత్త విద్యాలయాలను గూడ నెలకొల్పవలెను.

విదేశములలో ప్రచారము

మహమ్మదీయ రాష్ట్రములతో మైత్రి సభివృద్ధి నొందింపవలెను. అరబ్బును కలిగినపుడు కలిగిన ప్రకటన ప్రకటనలను పండి విరోధి అమెరికా దేశములలోగూడ ప్రచారము నులపవలెను.

కార్మికుల ఏర్పాటు

కార్మికసంఘముల నేర్పరుచుటకు భారత ఖిలాఫతు సంఘమునకు కాలసినంత ధనము లేదుగాన వారందుట పూనుకోక ఖిలాఫతు అందోళనమునందు గల కాజీయ మరవిషయములను కార్మికుల కందరికిని తెలుపదగునని సంఘమువారు నూచించిరి.

జహారమామదు గారు

శాసనసభలకు వెళ్లవలెననుట

ఇప్పుడు శాసనసభల ప్రజాపరిధి సభలుకావు. దేశీయుల అభివృద్ధిని నిరోధించుచున్నది. నిర్బంధమునకు పాఠ్యములనుచున్నది అని సంఘసభ్యులందరు సంగీకరించిరి గాన

శాసనసభల పదవులకు నిలుచుట అసహాయోద్యమమునకు విరుద్ధముగాకలదు గాన మహమ్మదీయులును దేశీయులును శాసనసభలకు నిలువవలెనని ఖిలాఫతు సంఘము వారు తీర్పు విధింపవలెను. 1923 లో ఎన్నికలు జరిగినప్పటికి అదేకాలంలో అప్పటి పరిస్థితులనుబట్టి శాసనసభలకు వెళ్లకగూడదా అను విషయమును ఖిలాఫతు జమయతులు ఆ లేమా సంఘములవారు కలసి ఆలోచించి నిర్ధారణ చేయవచ్చునని అనుచుగారు ప్రాసిరి

జమయతులు లేమా సంఘము

ఖిలాఫతు ఎన్నుకొనుట

ఖిలాఫతుకొన్న స్థానమును గూర్చి జమయతులు బలహీన కార్యసంఘసభలో డిల్లీలో నొక తీర్మాన ముమోదించబడినది. దానినిగూర్చి హాకిఅబ్దుల్లాఖాను, డాక్టరు అహ్మద్ గాల్లీ ప్రకటన చేసిరి. “విదేశీయులద్వారా వచ్చుచున్న వార్తలను పూర్తిగా నమ్మ వీలులేదు గాన ఖిలాఫతుగల అధ్యాత్మిక భౌతిక భారములను విదేశీయులను గూర్చి మరసంబంధమున కార్యసంఘము వారి పుణ్యక్షేత్రములను నిర్ధారణగా తెలుపవలెను. హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు నిస్సంకోచముగా అంగారా ప్రభుత్వము నకు కహాయము చేయుచుండవలెను. కెమలపాషాగారి పక్షము వారు మన మరయునుగూర్చి విరుద్ధముగా నేరవేసిగాన మహమ్మదీయ ప్రపంచమంతట వారిపట్ల కృతజ్ఞతను తెలుపవలెను గాన వారియందు సంపూర్ణ విశ్వాసముతో నుండవలెను” అని కార్యసంఘమువారు తీర్మానించిరి. ఆగాఖానుగారి మాటల ప్రకారము. అంగారా ప్రభుత్వమువారు ముల్తాను అధికారమునుగూర్చి చేసిన తీర్మానములకు లండను వారి సరసముగా కలకత్తా మున్సిపల్ హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు కలవరపడ గూడదు. అధికారమును ఖిలాఫతులైనందు కిప్పించి వాటియ సంఘమునకు నెలకొల్పించుటకు మహమ్మదీయులందరను సంతసింపవలెను. ఇందులకు వాటియ సంఘమే ఖిలాఫతుకు మూలాధార గుఱును. అందలను ఖిలాఫతుకు బలము హెచ్చునేగాని తగ్గుదు. ఖిలాఫతుని ఎన్నుకొను మంతోపారంభర్యమున లభించునది గాదు. ఖిలాఫతు టర్కీదేశీయులు ఎన్నుకొనవలెనని మాత్రము ఈ జిల్లలో జరుగుచున్న విశ్వమహమ్మదీయ ప్రతినిధిసభలో మహమ్మదీయులందరను పీఠకరుపదగునని వాక్యం డాక్టరు అహ్మద్ గారు ప్రకటించిరి.

కార్యసంఘ అవసరసభ

కార్యసంఘ సభ డిల్లీలో జరిగినది. “ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయగూడదు. శాసన సభలకు అధ్యక్షులుగా నెలవి ఎన్నికలు జరిగిన పిమ్మట ప్రమాణము చేయకుండా తమ సభ్యులను వదలివేయవలెను అను తీర్మానమునుగూర్చి 12 వ తేదీ రాత్రి చర్చ జరిగినది. 5 గు సంగీకరించిరి. ముగ్గురు తిరస్కరించిరి. తీర్మానము నెగ్గినది. అధ్యక్షులు గా నిలుచుట ప్రతిమాటాదన మూలానా అందు సోఫా నీగా రుపపాదించిన తీర్మానము వీరిపోయినది ఎన్నికలకు నిలువ వలెను గాని ఏవిధమ గునవోయియును చేయగూడదు. పాఠశాలలను న్యాయస్థానములను శాసన సభలను ప్రభుత్వోద్యోగములను గూడ బహిష్కరింపవలెననియే సభవారు నిర్ణయించిరి.

12 వ తేదీని ఢిల్లీలో హాకిం అబ్దుల్లాఖానుగారి కృపా ముగ జమయతులు లేమా కార్యసంఘసభ జరిగినది. శాసన సభలకు వెళ్లకుట గూర్చియు ఖిలాఫా అధికారమును గూర్చియు చర్చ జరిగెను. ఖిలాఫాకు భౌతిక భారమును తొల

గించుటను గూర్చి నిర్ధారణగా సమాచారము తెలియుటకును మరసంబంధముగా నీసభ వారికి ఆదేశము నియమాలకు. మహమ్మదీయులకు కెమలపాషాగారి పక్షమువారిపై ద్వేషమును కలిగించుటకు క్రమపు లీపన్నాగమును కన్నీయుండును. వారి కన్నుగడ నెరవేరినవారు కెమలపాషాగారి పక్షమువారిని రూపుమాప గలుగుదురు. గాన నిట్టి వార్తలను నమ్మి హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు మోసపో గూడదు. ఖిలాఫతును గూర్చియు అంగారా ప్రభుత్వమును గూర్చియు సంపూర్ణముగా సానుభూతితో కలిగియుండవలెను. వెళ్లకతా బ్దులు క్రితమేగాని యిటీవలే నెరయను మహమ్మదీయ మరయున కిప్పుడు కెమలపాషాగారి పక్షమువారు చేసిట్టి నేపథ్యము చేసియుండలేదు. గాన మహమ్మదీయు లందరను వారిపట్ల సభిక్తమగు కృతజ్ఞతను చూపవలెను. అది మహమ్మదీయ మతాను సారము మనకు ముఖ్యధర్మమను తీర్మాన ముమోదించబడినది.

భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభ

సి. రాజగోపాలాచారిగారి లేఖ

ఈ నెల 20 వ తేదీని కలకత్తాలో కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభను నిలుప వీలు లేదని అభ్యుత్తుడు నిర్ధారణ చేసెను. దానినిగూర్చి చర్చించుట కిక గడువు లేదుగాన నందుల కందరు సంగీకరింపవలసినదే.

సభ్యులెల్ల వారును ముఖ్యముగా వాసభకు వెళ్లవలెను. కొన్ని రాష్ట్రములలో ఎన్నికలు జరిగినవి. ఇప్పుడు క్రొత్తగా ఎన్నుకొనబడిన వారు కలకత్తా వెళ్లవలెనని వెనుకటి వారు వెళ్లలేనా అను విషయమును గూడ నిర్ధారణచేయవలెనని నే సభ్యులుగారు తంకించిరి. దానినిగూర్చి అభ్యుత్తు డెటుల నిర్ధారణచేసిన నటుల వాసభ్యులు ముఖ్యముగా కలకత్తాకు వెళ్లగోరెదను. ఇప్పుడే యీ విషయమునుగూర్చి వాగుగా చర్చ జరిగినవో గయలో జరుగు దేశీయమహాసభలో నుద్రేక మంతరితముగా నుండవోవచ్చును గాన కృతజ్ఞతగా నును నెక్కచేయక సభ్యులందరను ముఖ్యముగా రాకరే జని భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులలో నొకరు సి. రాజగోపాలాచారిగారు 14 వ తేదీని నేలమునుండి పత్రికలకు తంకినది.

మధ్య రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు ఎన్నికలు

అధ్యక్షుని లేఖ

వాగ్ధూరు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు జి. ఎస్. కళింగుగారు 18 వ తేదీని పత్రికల కిట్లు తంకిన వార్త నందిరి.

వాగ్ధూరు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు రెండేళ్లనుండి ఎన్నికలను జరుపకుండా కాల రూపము చేసిరి. భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి కీర్తనలనుగూడ తిరస్కరించిరి. కొంతకాలముకింద భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారి విషయమునుగూర్చి ఉత్తరవుల నొసంగ వానినిచూడ తృప్తికరించిరి. చివరకు ఎన్నికలు జరిగినవి. అసహాయోద్యమ పక్షమువారు 100 మందియు వెనుకటి సంఘమువారు 80 మందియు ఎన్నుకొనబడిరి. అన్నికలలో 20 కర్నూలులోను 11 కర్నూలు ఎన్నిక లక్రమము కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిరంకుశముగా వానిని రద్దుపరచిరి. అందులకు 140 మందిలోను 79 మందికి క్రొత్తగా 20 మంది చేర్చుకొను విషయము జరిగినసభలో వోట్లనియవీలయేమందజేసిరి. నాలుగుజిల్లా అలోను మూడుజిల్లాలవారికి రాష్ట్రీయ సంఘమును ప్రాతినిధ్యము నేరేకుండజేసిరి. అజిల్లాలవారికి రాష్ట్రీయం. మరల ఎన్నికలు జరిగిరి. అల్లెన్నుకొనబడినవారినిగూడ నిసంఘమువారికి కరంప లేదు. వారు భారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు అపీలుచేసిరి. వారు ఉత్తరవుల నీయకముందే 20 మంది క్రొత్తవారి చేర్చుటకు ఈ నెల 12 వ తేదీని వాగ్ధూరులో సభ జరిగెను. ప్రాతసంఘము కార్యదర్శి డాక్టరు ముంజీగారు ప్రకటించి 140 మందిలోను 61 మందికి మాత్రమే ప్రవేశము కలదని. 45 గురు వచ్చిరి. వారాసభలో ఏ నిరంకుశచర్య వాడేవీచిరి. అధ్యక్షుని ఏర్పరుపకముందే వారి ఆక్షేపణలన్నీటిని తిరస్కరించిరిని డాక్టరు ముంజీగారు తెలిపిరి. పిమ్మట కళిబ తెల్లగుగారి సభ్యత్వముగా నేర్పరచిరి. పిమ్మట వాసభ్యులు మరలవాడేమో చేసిరిగానిసభము లేజరీయనది. అంతకు 45 గురిలోను 20 మంది సభకు విడిచి పోయిరి.

ఈరీతిగా చేర్చుకొనబడిన సభ్యులతో డాక్టరు ముంజీగారి పక్షమువారు త్వరలో నద్యోగులను భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులను గూడ ఎన్నుకొన గోరుచున్నారు. రాష్ట్రీయములందరు నీనిరంకుశచర్యలకు ఆగ్రహము చెందియున్నారు. చాలమంది భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ప్రాసిరి.

శాసనసభలకు వెళ్లుట

కలకత్తాలో మరీయోకనభ
చాలమంది వెళ్లుకూడ దనుట

18 వ తేదీని జరిగినసభలో శ్రీమంతు దాసుగారు ఓర్వో పర్యావరణము నొసంగినను శాసనసభలకు వెళ్లుటనుగూర్చి వంగ రాష్ట్రమున కాంగ్రెసు ప్రజాభిప్రాయములు వీలవలెను. 14 వ తేదీ సాయంకాలము యిష్టాగ్రాహి జరిగింది. వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు క్రొత్తగా ఎన్నుకొనుటదినము 80 మంది సభ్యుల హాజరు కచ్చిరి. 10 మంది సభ్యుల సంతకముతో శాసనసభలకు వెళ్లుట నిశ్చయించినది. హాజరయినవారు, నిర్ణయచంద్ర, హర్షి కళాం లలి, దాక్షులు మురళీచంద్ర దేర్జి, దాక్షులు ప్రభులచంద్ర ఘోషు గారు మున్నగువారు 50 మంది రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులు ప్రకటనముచే సంతకములు చేసిరి.

ప్రకటనము

“శాసనసభలకు వెళ్లుటనుగూర్చి దేశీయులు నిర్ధారణయైన భావమున అందరచుకొనుట కనవలదు కలిగినదని స్పష్టముగా తెలుపుట ముఖ్యమైయున్నది. శాసనసభలకు వెళ్లి శాసనసభలకు వెళ్లుటనుగూర్చి విచారించి అసహాయాద్యుల నిర్ధారణమునకు భంగకరముగాన వాదనచే సవలించుట దేశీయములకు లాభకరము కాదని మేము తలంచుచున్నాముగాన నట్టి సంతకముతో శాసనసభలకు వెళ్లుటకు దేశీయులు సభ్యులగుటగా నిలువరలెనని దాను తెలిపి, హాకిం, వచ్చుకూర్చు చేసిన సూచనను మేము బలపరచుచున్నాము. శాసనసభలకు వెళ్లుకూడదనియే దేశీయులు వోటుల నిశ్చయరలెనని కోరెదము” అని ఆ ప్రకటనమున ప్రాయశచింపెను.

శాసనసభలకు వెళ్లుట

రాజేంద్రప్రసాదుగారి అభిప్రాయము

భారత కాంగ్రెసు కాన్ఫరెన్సు కన్వెన్షన్ గలవారి ప్రకటించుచున్న దేశీయతా ప్రధానసంపాదకుడు శ్రీ రాజేంద్రప్రసాదుగారి రివ్యూనును గూర్చి చర్చించుచు తమ సంతకముతో దేశీయతా ప్రధానవాక్యమున ప్రకటించిరి. ఆక్షోల్లంఘన సంఘమునందు భిన్నాభిప్రాయములు కలుగుట కోచున్నయము. కన్వెన్షన్లలోనే కాక దేశీయతాగూడ భిన్నాభిప్రాయము లేస్తుంది. ఏకాభిప్రాయము కలుగుట అసాధ్యము కాకపోయినను చాల కష్టముగానున్నది. శాసనసభలకు వెళ్లుటను గూర్చి నే నొసంగిన అభిప్రాయమున ఆక్షోల్లంఘనసంఘము వారే నిశ్చయించి ప్రకటించిరి.

సమానము

కలకత్తాలో భారత కాంగ్రెసు సాయుసంఘసభగారు గలవారి దేశీయ మహా జన సభిలోను ఈ విషయమును ఇట్టి వివాద మూలములగు నితర విషయములను చర్చించుటకు ప్రభు ఇరువురులవారును అత్యధికముగ సహనమును తీసును కాలమును కీరిమిని మాత్రు ఓర్వకరము. ఇది ఎవరికిగని వ్యక్తిసంబంధముగాదు తమ వ్యక్తిత్వమున కన్వెన్షన్ గూడ వాదప్రతివాదముల వాదోపింపుకొనుటచే. ఆగ్రహమును చెందగూడదు. దేశీయతానునే ప్రధానముగా నుంచుకొని చర్చించవలెను. ఇరువురులవారును దేశీయతా భిన్నాభిప్రాయమున భరితులే అధికముగ త్యాగముల నొసంగించవలెను. ఇది వరకే నేను వాటి ప్రాయమును తెల్పిందిగని గాన ఎరుటి వారు చెప్పినవియు ములను చర్చించుటకరచుని ఎవ్వరును తలంపగూడదు. హాకిం సందేహ నివారణార్థము దిట్ట కాసనసభలకు వెళ్లుకూడదనిరి. తమవారే చర్చించి అభిప్రాయములను మార్చుకొనిరి. అటులే వట్టుదలకేకుడ చర్చించి సమంజసరచని తోచివో అభిప్రాయమును మార్చుకొన దగినను. అందరూను సమమునులేదు.

వికనుత్యము

ఈ విషయమున గాని మరేవిషయమున గాని అభిప్రాయభేద మొర మొచ్చుకొనునదిను దేశీయ మహాజనసభవారు చేసిన తీర్మానమును (ఆ తీర్మానము ఆ తీర్మానము విశదముగా నున్నదన్న) ముఖ్యముగా నంగీరించి ఆప్రకారము జరుచుకొనవలెను. ప్రతి అభిప్రాయభేదమును అందరూ తీర్చుకొనవలెనుగా చేసి కథలొకటను కలిగింపగూడదు. అని రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు ప్రకటించిరి.

అకాలీల సత్యాగ్రహము

మొత్తము 5212 మందిని అరెస్టుచేయుట

ఫిర్యాదుని సాయాలసభ-250 మంది సాయాలు 8000 మంది ప్రేక్షకులు వచ్చుట

గురుద్వారముల చట్టము- శాసనసభలో చర్చ

అకాలీలజర 14 వ తేదీనిగూడ కోర్టులో వాదించెదమని తెలుపుట

13 వ తేదీ అరెస్టులు

18 వ తేదీని 115 గురిని అరెస్టుచేసిరి. వారితో మొత్తము 5212 మంది అరెస్టుచేయబడిరి.

14 వ తేదీని యీ 105 గురికేను విచారణకు వచ్చినది. వారందరూ గూడ వాదించెద మని. గాన కేసు వాయిదా చేయబడినది.

అకాలీ మహానుసింగుగారి విరుదల

వియోమనాలా చెరసాలనుండి యీ నెల 10 వ తేదీని అకాలీ మహానుసింగుగారిని విరుదల చేసిరి. ఆ చెరసాలలో ఏ క్లాసు ఖైదీలుగా నంగీకరింపబడి అధిక సౌకర్యములను పొందుచున్న ముఘ్త పూర్ణసింగు, భాయి కర్తాసంగు, మండిత మూలారాంగార్లు ఆ చెరసాలలో నన్ను తక్కిన అకాలీల కట్ట సాకభూతిని చూపుటకు తమ సౌకర్యములను కదలికొనిరి. వావా గురుదరుసింగుగారు గూడ వాదించెదమని అలాగ్యముగా నాన్నురని మహానుసింగుగారు తెలిపిరి.

ఫిర్యాదుని సాయాల సభ

18 వ తేదీ సాయంకాలము జలమనాలానగలో జరిగినసభకు 250 మంది ఫిర్యాదుదారులు వచ్చిరి. గుర్రవాణకు కవిభావమునను విద్వాన్రామవాస్తవ్యుడగు మురేంద్రుడు మరాయనుసింగుగా రాసభ కన్వెన్షన్ కలిపించిరి. రివ్యూ అనాక సింగుగారును మరొకందరు సుపర్యవించిరి. 8000 మంది ప్రేక్షకులు కథకు వచ్చిరి. గుర్రవాణవిషయములలో దొరకము వారసకరముగ ప్రకటించుట అనుదితము అను తీర్మాన ముమోదింపబడినది.

మూన్మరు హరిసింగుగారికి శిక్ష

అమృతగఢులో నాన్వెన్షన్లించుటకు అరెస్టు చేయబడిన హరిసింగుగారి కేసు విచారణ 14 వ తేదీని జరిగినది. ఒకసంకల్పము నిడిఖియిచ్చి చేయబడినది.

గురుద్వారముల చట్టము

పంజాబు శాసనసభ

14 వ తేదీని లాహోరులో పంజాబు శాసనసభ జరిగినది. గురుద్వారముల చట్టమును చర్చించెదమని కన్వెన్షన్ సేనుగా రుద్రపాదిందిరి. ఉపసంఘమువారి రిపోర్టు సభ్యులకు నిన్నుకేయియబడినది. ఈ కన్వెన్షన్ చాలదగిన, ఒక వారముకొరకు వరకును దానినిగూర్చి చర్చించగూడదని గణకతిరాయిగారు చెప్పిరి. సభ్యులు దానినిగూర్చి సావకాశముగా చర్చించి సవరణల నెవనాదింపవలసియ్యును. ఇది చాల ముఖ్యమున చట్టము. ఇది యొక్క సిద్ధిలకే గాక యితరలకుగూడ సంబంధించియున్నది అని రాయిగారు నుడిపిరి. ఈ చట్ట వర్తకసరముగాన మామూలుపద్ధతిని రద్దుచేసి దీనిని నేడే చర్చించెదమను. ఇంకొకవారముకొరకు దీనిని నిలిపివెట్టివో మరీ 700 మంది అరెస్టుచేయబడుట జరుగును అని సంతతి తెలిపెను. ఉపసంఘ సభ్యులగు సిక్కులు రిగూరు నగూడ ఉపసంఘసభకు రాతేను. ఆ కట్టము సిక్కులకొరకే చేయబడుచున్నప్పుడు సిక్కులతో ఆలోచింపకుడ దాని వామోదింపుట వ్యాధు ముఖాకే వెంటనే దానినిగూర్చి చర్చించగదగివో వారు సంతకం తెల్పువనాదింప వలెను అని గణకతిరాయిగారు నుడిపిరి. ఈ చట్టము ప్రకటించబడి చాలకాల మైనను ఉపసంఘమునందు ముఖ్యములగు మార్పులు చేయబడినందున శాసనసభ్యులు ఆలోచించి ఓరుకు తమ నియోజకులతో గూడ సంప్రతించుటకును కొంత కన్వెన్షన్లందు టవసరముగాన 16 వ తేదీనగూడ చర్చ నిలిపిరిని అన్వెన్షన్లు నడిపెను.

భారత కాంగ్రెసు సాయుసంఘసభ

నవంబరు నెలలో జరుపగూడదు.

నవంబరు 20 వ తేదీని కలకత్తాలో భారత కాంగ్రెసు సాయుసంఘసభను జరుపగూడదని సాయుసంఘసభ్యుడు క్షేత్రి గారు బొంబాయినుండి పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారికి కంటి నందిరి.

వడ్డాది సీతారామాంజనేయులు

గారు

కేసు విచారణ 18 వ తేదీకి వాయిదావేయుట

(స్వకీయ విలేఖరి కాకినాడ)

కన్వెన్షన్ గీతామృతముయొక్క గ్రంథకర్తలలో శాకరగు శ్రీయత వడ్డాది సీతారామాంజనేయులుగారిపై తేబడిన రాజకొనాము కేసు నేడు కాకినాడలో గోదావరి జిల్లా సీజన్స్ ట్రిబ్యు యీ నెల 10 వ తేదీ విచారణపడంగను. ఇద్దరు ముగ్గురు సాక్షులను విశ్లేషించు మోజరు కాలేదు. మడకాను రిజిస్ట్రార్ అఫ్ బుక్స్ కర్రఫుక డి- ముఖ్యమ్యంతుగారు మోజరిరి. ప్రాసిక్యూటింగ్ ఇన్స్పెక్టరు కల్లూరి మోజరిరత్తుం శాయుడుగారు యీ కేసులో వోకసాక్షి యగుటచేత ఆయన కోర్టునెలుగుటకు వోయెను. పోలీసు డిప్యూటీ మాజరింపెందెంటు ప్రాసిక్యూటర్ కర్రఫునండి సాక్షిని పరిక్షించెను. రాజమహేంద్రవరము విద్యానిలయ ముద్రాక్షరశాల (ప్రాప్రయిటర్ రిజిస్ట్రార్ వారి) కన్వెన్షన్ గీతామృతమునుగూర్చి పంపిన ఒక మెమోను యీ సాక్షిగడ్డ ఒక ఉత్తరముతో పుచ్చుకొని ఎగ్జిబిటుగా దాఖలు చేసిరి. మజియిరసాక్షులు కేవలపుటచేత తిరుగ 18 వ తేదీకి వాయిదావేసిరి సీతారామాంజనేయులుగారిని అంతరరకు రిహంతులూ నందిరి. ఆయన తన కర్రఫున వ్యాధివాదిని వెల్లుకొనలేదు. సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేయలేదు.

ఖైదీలకు చెరసాలదుస్తులు

చెన్నపురి దొరతనమువారి ఉత్తరువు.

2727 నెంబరు నవంబరు 7.

ఖియిదీలను ఒక చెరసాలనుండి యింకో చెరసాలకు తీసుకొనిపోవుపుడు వారిని జయిలు యస్తులతో (అనగా మొండిలాగుతోను రవిక చేతులతో కాతోను) తీసుకొని వెళ్లుకూడదు. మామూలుగా ప్రజలు కట్టుకొనునట్టిబట్టలతోనే తీసుకొని వెళ్లవలెను. చెరసాల (మాన్యూ) నిబంధనల గ్రంథమున కవరించుటనుగూర్చి యిన్స్పెక్టరు జనరలు ముద్రపలను దొరతనమువారు నిరీక్షించుచున్నారు. గతన్న మెంటువారి ఆజ్ఞానుసారము ఆర్. రామచంద్రరావు, కార్యదర్శి.

దేశబంధు దాసుగారు

పాట్నాలో నాయకులతో ముచ్చటించుట

దేశబంధు చిత్రింజన దాసుగారు 18 వ తేదీని పాట్నాకు వెళ్లి ఆవాడు ఆచటి ఆనందవాదవాదకులతో ముచ్చటింపిరి. 14 వ తేదీని దాసుగారు పాట్నానుండి కలకత్తాకు బయలుదేరెదరు.

ఒక జమీందారుని అరెస్టు

మండలకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు.

విరటు మండలకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు గొత్తు జమీందారుడు శ్రీ చాన్ద్ర ఘోషీర్ వారాయలు ఓహగారిని 124 ఏ క్షన్లకొండ మీటులో 12 వ తేదీని అరెస్టుచేసిరి.

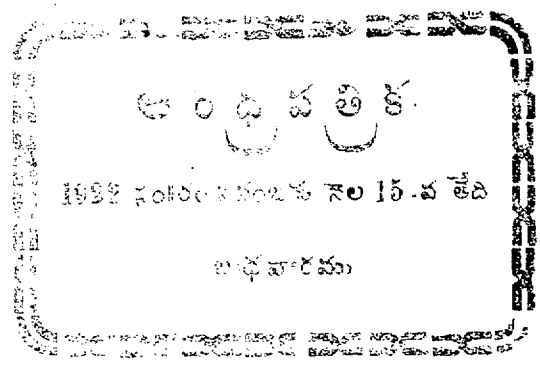
రెండు చిన్న పుస్తకములు

ఉచితముగా నియ్యబడును

ఒక అణా తపాలాబిల్లును మాత్రము పంపవలెను

“కె.వి. రామనగారు, 24 ఓల్డు హాస్పిటాలలేన, తెంగు పూరు సిటీ”

అను చిరునామాను ఒక అణా తపాలాబిల్లును పంపి ఉత్తరము ప్రాసినవో, 1. అక్షయ కలంకీత 2. సోదలు యిన్నో కేసున్న “అను రెండు అంగ్లభాషలో నన్ను చిన్న పుస్తకములను వారు ఉచితముగా పంపెదరు.

సమీప ప్రాచ్య సమస్య

మొన్నటి సోమవారమునాడు, లాసానీగరమున తురుష్క సంతి సమావేశము జరుగవలసియుండెను. ఇంతకాలము తుర్కీ సమస్యను పరిష్కారము గావించుటకు, మిత్రమండలివారు కాలయాచిత్యముచేయుచుండిరి. ఈ మారయినను తలపెట్టిన దినమునకు మిత్రమండలివారు సమావేశము గారయిరి. తుర్కీ సమస్య త్వరలో పరిష్కారముగలుగుట ముందేని ప్రాచీన రభిప్రాయపడినను, బ్రిటీషు వారికిను వ్యతిరేకముగనున్నారు. ఇరువదియవ తేదీవరకు సభ జరుగ గూడదని మిత్రమండలి నిర్ణయించినను, తురుష్క ప్రతినిధులు మాత్రము 13 తేది నాటికే లాసానీగరమునకు వెళియియుండిరి. ఇన్ హిల్ పాపాగారు కత్రికా ప్రతినిధు లాకర్లితో ముచ్చటించుచు, సంతికిరకు తాము ఎంతటి యాతురము జూపుచున్నదియు, తాము లాసానీగరమునకు ముందుగవచ్చుట బట్టియే కనుగొనవచ్చుననియు మాతృదేశస్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకు తాము నడుము గట్టుకొంటిమనియు బలికిరి. తురుష్క సమస్యకట్ల, ప్రాచీనవారు జూపిన సద్భావము నయినను లాసానీగర ప్రభుత్వమువారు వెనుక పడవలక, తురుష్క ముప్పుదెచ్చి బెట్టికొనిరి. లాసానీగర ప్రభుత్వ మంతరించినను, జోనార్లా ప్రభుత్వమును విచ్ఛేదముతో మెలగునను సూచనలు గలపించుచున్నవి. కర్జను ప్రభువుగారు వెనుకటి మార్గమునే అవలంబించుటచే మరల సందిగ్ధస్థితి యుదయించినది. తుర్కీపై సమరము నలుపుటకు లాయమజార్లిగారు ఇంతకు పూర్వముజేసిన అట్టహాసము విఫలమయ్యెను. ప్రాచీ, ఇటలీ దేశములు లాయమజార్లిగారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుటకు చూరుగ, చానక్ నుండి తమ సైన్యములను దీసివైచెను. ఈ మారుగూడ కాన్స్టాంటినోపిలు నందు మార్లులను ప్రవేశపెట్టవలయుననియు, ఆ నగరమును ముట్టడింపవలయుననియు, బ్రిటీషు వారు గోరిరి. ప్రాచీ, ఇటలీవారల తోడ్పాటులే సరి, పిర్కెరుకు తీవ్రచర్యల సవలంబించజాలరు. బ్రిటీషు వారికిని ప్రాచీవారికిని మధ్య ఈమారును భేదాభిప్రాయము ప్రసించినటుల, విదేశ తంతి వార్తల బట్టి గ్రహించవచ్చును. లాసానీసభ నేరీతి నయినను త్వరలో జరుగుట కేర్పాటు జేయవలయుననియు, మిత్రమండలి వారికిని తురుష్కలకును మధ్య సమాధానము గురురుటకు ప్రతిబంధకము లుండగూడదనియు, ప్రాచీన వారభిప్రాయపడినటుల తెలియుచున్నది. ఇందువలన తుర్కీని దండించుటకు చేసిన ప్రయత్నములు సాగిరాకపోయెను. ఇంగ్లండుతో సఖ్యము గలందుట కిష్టమయినను, తురుష్కలతో విరోధము పటించుటకు, ప్రాచీన కిష్టములేదు. మహమ్మదీయ జనసంఖ్య బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునందత్యధికముగ నున్నపుడు, మహమ్మదీయ పాంథలను సభలపరుచుపట్ల, ప్రాచీనకన్నను ఇంగ్లండు ఎక్కుడు సంపదకుచచ్చి యుండివలసినది. అందుకు మారుగ ప్రాచీన ప్రయత్నమును మరల మరల జూపుట, ఇంగ్లండు శ్రేయమున కనుకూలంపడు. ఔము

పత్రికా విలేఖకుని వృత్తాంతము ప్రకారము, మిత్రమండలివారు తుర్కీని విడిచిపెట్టుటయే యత్నమని ప్రాచీన వారభిప్రాయపడుచున్నారు. అట్టితరీ, ఎంత త్వరలో నీ పని జరిగిన నంత మేలుగ నుండును. మిత్రమండలివారు కాన్స్టాంటినోపిలులో అధికారము చలాయించునెంచుటచే, విషమస్థితి సృష్టించినది. తుర్కీపరాధీనముగ నుండుట కిచ్చగించుటలేదు. పరాధీనత్వము పెంచెడి ఏర్పాటులకు తుర్కీసమ్మతించుచున్నది. ఈ కాలమున సైతము నేరముల విచారణకట్ల తురుష్క ప్రజలకన్నను విదేశీయుల కెక్కుడు సౌకర్యము లుండవలయునని గోరుట, తుర్కీ స్వాతంత్ర్యమునకు వ్యతిరేకముగ నుండును. తురుష్కలు ఆంతరంగికపు సంస్కరణములను గావించుకొనిరి. ఇవి జరుగకుండ నాటక పరుచుటకు చేసిన యత్నములు విఫలమయ్యెను. సుల్తాను, బ్రిటీషువారి చేతులలో కీలుబొమ్మనలె ప్రవర్తించుచుండెను. ఇట్టి వృత్తుతో తుర్కీ సంతృప్తి జెందియుండజాలదు. అంగోరా ప్రభుత్వమువేరుగను, కాన్స్టాంటినోపులు ప్రభుత్వము వేరుగను జరుగు కొలదియు, తుర్కీ కడు దుర్బలస్థితియందుండును. కమాల్ పాపాగారుచే, ఒక్క ప్రభుత్వమును నెలకొల్పెను. సంతి సమావేశమునకు రెండు ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులను మిత్రమండలివారాహ్వానించుటచే, కమాల్ పాపాగారు తొందర పడి సుస్థిరమగు నేక ప్రభుత్వమును వెంటనే స్థాపించుట యవసర మయ్యెను. తుర్కీ గౌరవమును కాపాడజాలని, సుల్తానుతో ఆ దేశ ప్రజలు సరిపెట్టుకొని యుండజాలరు. సుల్తాను రాజ్యాధికారమునుండి తొలగింపబడుట, తురుష్కలకు సంతసము గలుగజేసెను. ఈ ఏర్పాటు నాథారము జేసికొని హిందూదేశ మహమ్మదీయులను కలవర పెట్టుటకు యత్నముజేసిరి గాని, లాథము లేదయ్యెను. కిలాఫాత్ ప్రశ్న కిందువలన గలిగిన నష్టమేదియు లేదు. ఈ సంగతిని ఆ గాఖుగారుగూడ స్పష్టపరచిరి. తురుష్కలు బలహీనమగు నిరంకుశపరిపాలనమును సహించజాలరు. ఇప్పుడు పరిపాలనాధికారము తురుష్కజాతీయ సభయందు నిలిచియున్నది. సుల్తానుకు కలీఫా అధికారముండును. దానిని రక్షించుటకు తురుష్కజాతీయసభ బూనుకొనును. ఇటులలేకున్న దుర్బలుడగు సుల్తాను, కిలాఫాత్ నెటుల రక్షింపగలుగు? ఈ ఏర్పాటునకు, హైందవమహమ్మదీయులు తమ యామోదమును దెలుపుచున్నారు. ఇంతియగాక కలీఫా నెన్నుకొనుటకు మహమ్మదీయుల కధికార మొసగజేసినది. కలీఫా ఇంతవరకును మహమ్మదీయులచే నెన్నుకొనబడుచుండెను. ఇందుకు వారసత్వపుహక్కు లేదు. సుల్తానును రాజ్యాధికారమునుండి తొలగించుటకు ఇది మొదటిపర్యాయముగాదు. ఇంతదనుక అనేకపర్యాయములిటుల జరిగెను. కమాల్ పాపాగారి, తోడ్పాటువలన, కలీఫా కెక్కుడుభలము చేకూరెనని మహమ్మదీయులు సంతృప్తి జెందుచున్నారు. మహమ్మదీయుల మనములను కలవర పెట్టి, తుర్కీయెడల వారిలో ద్వేషముబుట్టించు ప్రయత్నము వ్యర్థమయ్యెను. ఏదియోకారణము నాథారముజేసికొని, తురుష్క సమస్యనుదాటవేయుటకుబూనుచుండురు. ఈ భాద్యత అంతయుబ్రిటీషుప్రభుత్వమువారిపైనిలిచియున్నది. లాయమజార్లి ప్రభుత్వమువారికన్న బోనర్లా ప్రభుత్వమువారికముందైనను నెక్కుడు జాగరూకతతో మెలగెదరో లేదో త్వరలో తెలియగలదు. మహమ్మదీయుల ప్రపంచమును సమాధానపరుచుటకు బ్రిటీషు వారికి కడపటియవకాశముగలదు. ఈ యవకాశము నయినను వీరు సద్వినియోగపరుచుట, ముఖ్య వశ్యకము.

అడిగిన దొకటి, చేసినది వేరొకటి

కాంగ్రెసు శాసనోల్లంఘన సంఘసేవక బాదిన, అడిగిన దొకటియు, చేసిన దొకటియునని పొడగట్టక మానదు. జూనునెలలో లక్ష్మణపురమున జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశమునందు జేసిన తీర్మానమునందు ప్రభుత్వము వారు తీవ్రనిర్బంధమునకు గడంగినను, కాంగ్రెసు ప్రచారకు లే మాత్రమును వెనదీయక నిర్మాణ కార్యక్రమమును అత్యంత త్యాగభావముతో కొనసాగించుచున్నటుల దెలుపబడెను. కాంగ్రెసు ప్రయోజనములను పెంపొందించుటకేమి, సమష్టి శాసనోల్లంఘనమునకు సంసిద్ధమగుటకేమి, నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగించుట అవసరమని యెంచి, దీనిని అతి త్వరముగ పూర్తిజేయవలయునని కాంగ్రెసు కమిటీవారు ప్రజలనుగోరిరి. ఈ తీర్మానమునందు నిరాశపెక్కడను గనుపించదు. తీవ్రనిర్బంధముల మధ్య ప్రజలు జూపుచున్న కార్యదీక్షకు కమిటీవారు సంతసించిరి. ఇంతియగాక ప్రజలు త్వరలో తమధర్మమును నిర్వహింపవలయునని గోరిరి. ఈ తీర్మానము జూను రివ తేదీన జరిగెను. శాసనోల్లంఘన సంఘమువారి విచారణ 30 తేదీన ఆరంభమయ్యెను. కాంగ్రెసుకమిటీవారి హెచ్చరికను కొనసాగించుటకు ప్రజలకు తగిన వ్యవధిగలగా? లేనపుడు, ప్రజలు నిర్మాణకార్యక్రమమును తీవ్రగ కొనసాగింపలేదని ఎంచి, వారికి చురుకు పుట్టించుటకు శాసనసభా ప్రవేశమును వారి ఎదుట బెట్టవలయునని నెహ్రూప్రభృతులు సూచించుట, అసభ్యముగ గనుపించుటలేదా? నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుచున్నందులకు ప్రజలను మొదట బొగడి, కొలది కాలమునకే నిరసించుట భావ్యముగనుండునా? ప్రజలు తమ ధర్మమును కొనసాగించుటకు వారికి తగు సావకాశము నొసగవలదా? ఏదియో నొకరీతి శాసనోల్లంఘనమునకు బూనవలయునని, దేశములో నభిప్రాయము వ్యాపించియున్నదనియు, అందు విషయమై విచారణసంఘమువారు దేశస్థితిని గనుగొనవలయుననియు, కాంగ్రెసుకమిటీ తీర్మానము గోరెను. శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగుటకు మీలులేదని విచారణసంఘమువారు రభిప్రాయపడుటచే, శాసనసభా ప్రవేశమును సూచించుట అవసరమయ్యెనని, నెహ్రూప్రభృతులు దెలుపుచున్నారు. కాని సమష్టి శాసనోల్లంఘనమునీ సంఘమువారు అంగీకరింపక బోయినను, వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనమునకును నిష్ఠితమగు సమష్టి శాసనోల్లంఘనమునకును, ఈ సంఘమువారు రవకాశమిచ్చిరి. ఇట్టిస్థితిలో, శాసనసభా ప్రవేశమును సూచించుట కట్టి యవకాశమును గలుగలేదు. నిర్మాణకార్యమును దీక్షతో కొనసాగింపుడని, కాంగ్రెసుకమిటీవారు జేసిన హెచ్చరిక నే వీరును గావించియుండవలయును గాని నిరర్థకమగు శాసనసభల ప్రతిక్షిప్త వంకకు ప్రజల దృష్టినిమరల్చియుండగూడదు. త్యాగమహిమనీ సంఘమువారు వర్ణించియుండిరి. అట్టితరీ, ప్రజల నందుకొరకే వీరింకను పురికొల్పవలసియుండెను. కాంగ్రెసునందు గాంధీమహాత్ముని ఉపదేశములందును ప్రజల విశ్వాసము చలించలేదనియు, ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసముపూర్తిగ చెదిరిపోయెననియు, స్వశక్తియందు వీరి విశ్వాసము బలపడెననియు, తమ ముక్తి తమ హస్తములందే గలదని ఓరికి దెలిసినచే సనియు, నిర్బంధములు ప్రజల నిశ్చయమును దొలగింప జాలవలసిరవడెననియు, ఈ సంఘమువారు గనుగొని నపుడు, వీరిలో గొందరు పరధర్మమున కనుకూలించెడి ప్రతిక్రియను బోధించుటకట్టి ప్రసయ గనుపించదు. హాంబీగారి నిరాశకు ఎంత

మాత్రము తావు గనుపించదు. సర్ చిమకలాల్ సితాల్ వాడ్ మొదలగు నాయకులుగూడ నిరాకరణోద్యమము జేసిన యువకారము నెటుల బాగ డిరో, విచారణ సంఘమునా రుదహరించిరి. ప్రధాన మంత్రియు, రాజప్రతినిధియు జేసిన బెదిరింపులకు ప్రజలనిశ్చయమెటుల ప్రత్యుత్తర మొసగుచున్నదో, వీరు గ్రహించిరి. ఎన్నికల బహిష్కారమెటుల విజయము గాంచెనో, శాసన సభల ప్రతిష్ఠ ఎటుల దొలగిపోయెనో, సంస్కరణముల యుపజయమెటుల స్పష్టపడెనో, నాల్గవ అధ్యాయమునందు వీరు తేట పరిచిరి. విదేశేవత్త్ర బహిష్కారపు దెబ్బ లాంకు మైరునకును, మాంఛెర్పునకును ఎటుల దగిలెనో వీరు తేటపరచిరి. ఈ సందర్భములలో నిర్మాణ కార్యక్రమమును ఎక్కడ దీక్షతో నిర్వహించవలయునని కోరుట భావ్యముగ నుండును. అంతయు గాని కొరగాని ఉద్దేశములతో నిమిత్తముండదు. కేవలము ఉద్దేశమువై నాధారపడియుండే యుద్యమము చిర కాలము నిలువజాలదనియు, అట్టి వాని నుండి మరలి, ప్రజలు తమ ధర్మమును శాంతిముగ నిర్వహించుచో విజయము గలుగుననియు, గాంధీ మహాత్ముడు బోధించియుండెను. దేశములో గను పించిన ఉద్దేశ రాహిత్యమును గని, నెహ్రూ ప్రభృతులు నిరుత్సాహము జెంది, శాసనసభా ప్రవేశమును బోధించి యుండవచ్చును. ప్రశాంత స్థితి యొక్క గంభీర భావమును వీరు గ్రహించజాలక బోయిరి. దేశము మత్తుదగిలియున్నదను కున్నను, మత్తును వదల్చుటకు విషవాయు ప్రయోగము సాధనము గాజాలదు. నెహ్రూగారి సూచనలవలన ఇంతవరకు గలిగిన యభివృద్ధిగూడ యంతరించుననుటకు సందియము లేదు. “బర్లోలిలో నిర్మించబడిన నిర్మాణ కార్యక్రమముపైననే మన మాధార పడియుండవలెను. అది యే మనకు తప్పక బలము నొసగగల”దని, విచారణసంఘము వారు చెలిపిరి. ఈ విషయమునందే విశ్వాసముంచి, దేశము పాటుపడుచో, సందేహములెల్లను తొలగిపోగలవు.

విజయవాడ మ్యునిసిపాలిటీ

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ సంఘపు ఎన్నికలసూచి రామలింగారెడ్డిగారు నిన్నటిదినము శాసనసభలో పడిగినప్రశ్నకు, ఎప్పటివలెనే, జవాబియబడెను. క్రొత్త శాసనముక్రింద, ఎన్నికలు జరుగవలయునని, ప్రభుత్వమువారు ఒక సంవత్సరమునందు ఆరుమార్లు ఉత్తరువులనిచ్చిరట. కాని ఈ ఉత్తరువులములలోనికి రాకబోయెను. ఇందుకుసంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను తాము బహుల్పరుప జాలమని, ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి. ఎన్నికలకొంకు మరియొకచై రైతును నియమించవలయునని మ్యునిసిపలు కౌన్సిలువారు తీర్మానించినసంగతి నిజమేగాని తమకట్టి యధికారములేదని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. కొన్ని వార్డులలో ఎన్నికల జరుపుటకు శేషగిరిరావు నాయుడుగారికి చై రైతుగారు తమ యధికారములను ఒప్పుగించిన సంగతిగాని, ఈ డెలిగేటుచై రైతుగారు నాల్గవ, పదియవ వార్డుల బ్యాలటుపెట్టెలను తెరిచి ఫలితములను ప్రచురించిన సంగతిగాని, ప్రభుత్వమువారు తమకు చెలియదనిరి. మూడు నాలుగవార్డులపెట్టెలను, ప్రస్తుతపు చై రైతుగారే తెరిచిరట. మూడవవార్డునకు వీరుమొదట అభ్యర్థులుగనవును, పిమ్మట మానుకొనిరట. మూడవవార్డులో నిచ్చినవోట్లలో కొన్ని వోట్లు చెల్లవని చై రైతుగారు ప్రభుత్వమునకు చెలిపినసంగతి నిజమేగాని, చెల్లదనినవోట్ల ననుసరించియే ఫలితములను ప్రకటించవలయునని ప్రభుత్వమువారు చై రైతుగారినికోరిరట. అప్పటికప్పుడు చెల్లనివోట్లను రికార్డు చేయకుండ, అన్నింటిని చై

రైతుగా రొక్కపర్యాయమే లెక్కబెట్టిరా యని రెడ్డిగారుడుగ, ప్రభుత్వమువారు తమ కాసంగతి తెలియదనిరి. క్రొత్తకౌన్సిలు నింకను ఏర్పడవలెదనియు, చై రైతునుఎన్నిక జరుగుటకు తేదీని నిర్ణయించవలెదనియు, ప్రభుత్వమువారు రొప్పుకొనుచు, క్రొత్తకౌన్సిలు నిర్మించబడినపుడు, ఈ కౌన్సిలు తన అధ్యక్షు నెన్నుకొనునని మాత్రము సూచించిరి. ఈ సంగతి ఎల్లరకును చెలిపినదే. కాని, క్రొత్తకౌన్సిలును నిర్మించు తెచ్చును? ఆ సంగతిని ప్రభుత్వమువారు రింతవరకును బయట పెట్టలేదు. ఇందుకు సంబంధించిన కాగితములను బయట పెట్టుటకలన, లాభమేదియు లేదనియు, ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. అధికారవర్గ మాపయోగించెడి భావనూత్రము, మంత్రివర్గమునకు గూడ చక్కగ కట్టుబడినది. ప్రభుత్వమువారిచ్చిన జవాబుబట్టి, నూతన మ్యునిసిపలుసంఘము ఇక నయినను త్వరితో స్థాపించబడునని గాని, అధ్యక్షుని ఎన్నిక త్వరితో జరుగునని గాని తలచుట కవకాశము గనుపించుట లేదు.

నెహ్రూ ప్రభృతులు : జయకరుగారి హితము

మహారాష్ట్ర ప్రముఖులగు జయకరుగారి హితమును గమనించి నెహ్రూ ప్రభృతులు గాలిలో మేడలగట్టుకుండుట శ్రేయస్కరము. శాసనసభలలో జేవలయుననెడి స్వల్పసంఖ్యాకుల యువను, సంస్కరణముల నుపయోగించ నెంచుచున్నారు గాని ప్రతిష్ఠంభనలకు బూనకొనుట కిష్టపడుట లేదు. బొంబాయి క్రానికలుపత్రికకు జయకరుగారు వ్రాసినలేఖనుజూచిన నెహ్రూగారి సూచనలకు వీరెంతమాత్ర మిష్టపడుటలేదని తెలిసికొనవచ్చును. సంస్కరణములను భగ్నపరుచు నుద్దేశముతోమాత్రమే శాసనసభలకు వెడలుట అవివేకమని వీరియుద్దేశము ఇప్పటినుండియే. సభ్యు లీతిని పనిజేయవలయునని ఆజ్ఞ యొసగుట భావ్యముగ నుండదని వీరు చెలుపుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారవలంబించెడి కృత్రిమముననుసరించి, శాసనసభ్యులరీతి మారుచుండవలయునని వీరి యుద్దేశము. రిస్పాంసీప్రసహకారము వీరి కిష్టమరుటకు సందియములేదు. అధికారవర్గము ఏమాత్రమును లొంగక, ప్రతిష్ఠంభనకు గడంగుట కవసరమని తోచినపుడు, సభ్యులించుకు బూనవచ్చును గాని పిచుగుకు బియ్యమునకు ఒక్కటే మంత్రిము పనికిరాదని వీరు తలంచుచున్నారు. శాసనసభలలోనికి ప్రతిష్ఠంభనలకొరకు మాత్రమే బోయెదమని ముందుగ ప్రకటించుటచే ప్రజలబలము తగ్గిపోవుననియు, ఇది దోషమగుననియు, వీరు స్పష్టపరుచుచున్నారు. ఇంతియగాక, వీరు జరియెక ప్రజలూభ్యంతరము గనుబటుచున్నారు. జాతీయోద్యమమునకు నైతికాధిక్యమును నిలుపవలయునని తమ యుద్దేశమనియు, అందుచే ఉద్యమధర్మమునకు సంస్కరణ భగ్నప్రయత్నములును ప్రతిష్ఠంభనలును ప్రతికూలములనియు, జయకరుగారి యుద్దేశము. నెహ్రూగారి సూచనలవలన లాభము లేకబోగ, నైతికముగ గూడనవి కష్టము గలిగించునని జెప్పుటవలన, జయకరు పక్షమువారికిని నెహ్రూపక్షమువారికిని హత్తు గురదరుట నిశ్చయము. నెహ్రూ ప్రభృతులు ప్రతిష్ఠంభనోద్దేశము గనుపరుచుట దురదృష్టమని, వీరు తలచుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో ప్రతిష్ఠంభనలను చేరుకో నిరాకరణ ధర్మమును చెడగొట్టు ప్రయత్నమును, నెహ్రూ ప్రభృతులు మిరిమించి, మహాత్ముని యుపదేశములు కొనసాగుటకు తమకత్తి పుతను వినియోగించుట శుభాపహము.

శాసనసభల బహిష్కారము : బెంగాలునిశ్చయము

నాయకు శాసన యధికులయినను, ప్రజాభిప్రాయమును తృప్తిపించుచో, వారియూజ్జలను పాటించు వారుండరు. చిత్తరంజనదాసుగారియెడ వంగదేశమునం దెంతకారవమున్నను, నిరాకరణధర్మమును భంగపరచెడి శాసనసభా ప్రవేశమునకు ప్రజలు సమ్మతించజాలరు. దాసుగారి యుపన్యాసము, బెంగాలు ప్రముఖులలో విశ్వాసము గలిగించజాలక బోయెను. శాసనసభా ప్రవేశమును నిరాకరించుచు ప్రకటనముగావించుట తమధర్మమని వారుకలచిరి. వంగదేశ కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు ఏబదిమంది గలిసి, ఇట్టి ప్రకటన నొకదానిని ప్రచురించినటుల, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు తంతివార్తలు చెలుపుచున్నవి. వీరిలో హరిదయాల్ నాగ్, నిర్మలవంద్ర, డాక్టరు సురేంద్రచంద్ర బెనర్జీ, డాక్టరు ప్రభుల్ల చంద్ర ఘోష మొదలగుప్రముఖులు గలరు. ప్రతిష్ఠంభనలు దేశశ్రేయమునకు భంగకరమనియు, నిరాకరణమాత్రమేన కివి విరుద్ధమనియు, దాసు నెహ్రూ ప్రభృతుల నాయకత్వమును తాముగీకరింపజాలమనియు, శాసనసభా ప్రవేశము ఏమాత్రము బనికిరాదని ప్రజలు వోటు జేయవలయుననియు, వీరు హెచ్చరించుచున్నారు. వంగదేశము వీరి హెచ్చరిక ననుసరించునని భావించెనము. ఆంధ్ర కిలాఫాత్ సంఘమువారు కాకినాడలో సమావేశమై శాసనసభల ప్రవేశము బనికిరాదని నిర్ణయించిరి. దేశనిశ్చయము మరియొకమారు వెల్లడి యగుటకు దాసు ప్రభృతులు తోడ్పడినందుల కెంతయు సంతసించవచ్చును.

పంజాబు శాసనసభ గురుద్వారముల బిల్లు

18 వ తేదీని పంజాబు శాసనసభలో ఫజల్ హుస్సేన్ గురుద్వారముల బిల్లుపైని నెలెట్టకమీటి నివేదికను సమర్పించి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము నుండి ముఖ్యమంత్రి రాజా సరేంద్రనాథ్, గణపతి రాయ్, మహారాష్ట్ర విశిష్టి గార్లు భిన్న భిన్నాభిప్రాయములు వ్యక్తించుచు సంతకములు చేసిరి. 5 గురు, సిక్కు సంఘసభ్యులు కాంగ్రెసు ముసలేము పార్టీలకు, రాజా సరేంద్రనాథ్, గణపతి రాయ్ గార్లు తమ ప్రత్యేక నివేదికలు నిట్లు వ్రాసిరి: “సంఘములో సభ్యులు నన్న సిక్కులు కాంగ్రెసు ముసలే పార్టీని యుండినవో కొన్ని సమస్యలు నిర్మించి యుండెడి వారమే. కాని వారెల్లు జేయమిచే మేమా విషయములగూర్చి ప్రస్తావించదలవలెదు. సిక్కు సభ్యులేకగ్రీకులు ప్రభువర్తించుటకు వీ బిల్లును గురించి చర్చించ నెంచుట లాభకరము” చిట్టిగారు తమ నివేదికనున సంఘములో కొందరు మరవిషయక మను నారాధన గావించుట కిట్టి యభ్యంతర ముండకదనిరి. పంజాబు కోర్టు క్లీక్ బిల్లు సిక్కు ఇంటి ఆదైబిల్లును శాసనముగా ఆంగీకరింపబడెను. 35 మేనార్డు గార్లుగూడే ఇండియా కన్వెంట్ (మహాత్ అమెండ్ మెంటు) బిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడెను. గణపతి రాయ్ 27 సభ్యుల నుపశంపించి, సభ మరునాటికి నివేదికలుబడెను.

డాక్టర్ బి నెంఝుగారు “స్వపరిపాలనము సుపాదించుచున్నారము”

దేశ విషయము గూర్చి యభ్యుదయింపడు డాక్టర్ బి నెంఝుగారు తన విధానము పరిపూర్ణము కాదనియు, అంత విచిత్రముకాదనియు, దీనికన్న మంచివిధానమును కన్పించినదియనుజేసికొనో తన్ను ఆంగీకరించెదననియు, ఆప్టివియావలె ఇండియాదేశముకూడ తనలాభ్యుదయింపడు నిర్ణయించుకొనబడుననియు, అంతరము బ్రిటిషు మంత్రివర్గమునకానిధాన మన్నింపవలెననియు, ఇట్టివిధాన ప్రతిష్ఠాత్మకని నిమిషదాననియు, భాగ్యవర్తనునకు మిగిలిన సామ్రాజ్య భాగముతోపాటు సమాన గౌరవ మొసంగలె ననియు దేశవిషయ స్వాతంత్ర్యముండకలె ననియు, ఆ సహాయ వారులు శాసనసభలలో ప్రవేశించి సాయమొసంగ నిశ్చయించుట కుభయచక రునియు ఎన్నటినుండినవో నారిని రానిచ్చుట కిట్టి యభ్యంతర ముండకదనియు, స్వైర్య నాకా విదేశాంగకాభిలు రిచ్చుమిగిలిన లాభలన్నియు భారతీయులకేము జేయవలెననియు సిల్వర్ డిస్కం కింక, భారతీయులకే నిలువించవలెననియు, ఇంగ్లండునుండి సిల్వర్ డిస్కం ఉద్యోగులను నియమించవలెననియు సుదీనిరి.

ఓ. తన కావలొడ్డై గారును, వ. రామలింగాచార్యులు
ను సప్తమింటి గ్రాంటును కనుకూలముగ మాటలాడుచు, ప్ర
భుత్వమువారు కాననసభవోటును నివాకరించినందులకు త
య్యి యాశ్చర్యపడెడిది.

అంతట విశ్వకామదాసుగారు తమయజమానన నుపసంహరించుకొనగా, కష్టిమెంటరీ గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను. కృష్ణసాహిత్యభిలాషి డైరెక్టరుకు అన్విష్టంబుగనుండు అలవెన్యూ రూ.1,100ల గ్రాంటును గా. కె. వేంకటరెడ్డినాయుడుగారు కోరిరి.

అలవెన్యూ నిమిత్తము దొకపద్ధతిని గమనించుట యుక్తమని డి. బి. మో. రామచంద్రరావుగారు నూచించిరి.

అయ్యదొడ్డి కలకత్తాలో ప్రత్యేక కక్షణము వడసినదైన నమర్చుదెసందున ఆగిరికి అలవెన్యూ నిమిత్తము యజమాని డి. ఎ. రామలింగంకెట్టిగారును కక్షికాచలంకెట్టిగారును చెప్పిరి.

అంతట గ్రాంటు వోటుకు పెట్టబడగా, నిరాకరింపబడెను. పోలీస్ కమిషనరుని ద్వారా డి. ఎ. రామచంద్రకృష్ణరావుగారు కోరిరి గ్రాంటుకు 66 మంది అనుమతముగను 15 మందిరతి మాటముగను నుడివందున, అంగీకరింపబడెను.

విశాఖపట్టణము పెంట్లబల జెయిలును కింకను ఫలముగ నుటకై రూ. 9600 లను గా. న్యాపుగారు కోరిరి.

గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను. మదరాసు జెయిలునందు ఎక్స్ క్రిక్టు మోటారులను బెట్టుటకై రూ. 6,000 లను గా. కె. సి. టాడ్మంటుగారు కోరిరి.

గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను.

విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణవిల్లు

అంతట విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణవిల్లు వై చర్య మరల ప్రారంభింపబడెను.

క్రొత్తవిల్లువలన ఇతర జిల్లాలయందలి కళాశాల గౌరవము తగ్గుచినునది, విశ్వవిద్యాలయముల సంఖ్య బాన్దీచేసిన చాలావనియు, తిరుమనాపల్లికి ప్రత్యేకమున నొక ద్రవిడ విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పుట యుక్తముగ నుండుననియు డి. డి. జోశిచారిత్రాగారు చెప్పిరి.

ఎ. డి. పాపయ్యగారును అబ్దుల్ రహీమాను పాపాబాయిగారును విల్లున కనుకూలముగ మాటలాడిరి.

ఎం. సి. రాజాగారు విల్లుకు ప్రతిహేతుముగ మాటలాడిరి. పార్లమెంటు, ఇంగ్లాండు, అమెరికా మున్నగు దేశముల వారు ప్రస్తుతము కొన్ని కళాశాలలను పోషించుచుండిరి. ఈవిల్లు వలన, వారు సహాయము చేయుట కంగీకరింపక పోవచ్చును. విశ్వ విద్యాలయ సంస్కరణమునకు ద్రవ్యము కావలసి యుండును. ద్రవ్యములేని సమయమున సంస్కరణము చెట్లు పీలకును! ఉన్నత విద్యకన్న ప్రాథమికవిద్య యనవలయు. ప్రాథమికవిద్యకు ద్రవ్య మింకను వెచ్చింపవలసి యున్నది. ఈవిల్లు మానివచ్చుటకులకు లాభకరముగ నుండ నందున నేను దీని సంగీకరింప జాలను.

క్రీమాన్ డి. సి. శ్రీనివాస అశ్వంగారు విల్లునకు ప్రతి హేతుముగ మాటలాడిరి.

డి. ఎ. ఎం. కృష్ణను నాయకుగారు విల్లుకు సజర్పించిరి. సభ్యు లంతట ఫలహారమునకై లేచిరి.

*** **

ప్రశ్నోత్తరములు

15-వ తేది బుధవారము

ఎ. డి. యం. బావోట్టి సాహెబుగారు

1:-మలబారు జిల్లాలోనున్న ముదాతూరకాలలు అసహాయవారుల అధికారముక్రిందనున్న విశేషము ప్రభుత్వపోషణ క్రిందనే యున్నవేమో ప్రభుత్వమువారు చెప్పెదరా?

ఉ:-లేదు. అయినను ప్రభుత్వమువారు ఈవిషయమై చూపించెదరు.

రావుసాహెబు ఇ. సి.యం. మాస్కెర్రాహాద్గారి

ప్ర (ఎ) నెం 618 ప్రభుత్వపుట్రుత్తపు ప్రకారము రాష్ట్రజేతరనియోజనములు, జిల్లా తాలూకా బోర్డులకును మున్సిసిపాలిటీ బోర్డులకును, వానికంది పాతకాలకున, వర్తించునా?

(2) వర్తించు నెడల 1921 డిసెంబరు 31 లో, అంత్యమయ్యెడి అర్హతగలవారిలో ఆ ఆ ఫీ ను లు మాన్యుటకు యేల వదలివేయబడినది?

ఉ (ఎ) లేదు. (2) ఆరెక్స్ రానేరదు.

ఎ. తంగ వేలు నాయకగారు

ప్ర సాధ్యమైన మార్గములను రాటుములను వృద్ధిచేయుట ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశమేమో అభివృద్ధి కాళామంత్రిగారు చెప్పెదరా?

ఉ:-ప్రభుత్వాభిప్రాయములు 1921 డిసెంబరు 31 నకు ప్రకటించిరి. ఇందులో గొందరుగారు చెప్పిన రాష్ట్రములనేతర రాష్ట్రములకును, గా. వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు చెప్పియుండిరి.

పాలకొల్లు ఘోర వార్త

కార్తిక బంగారు సోమవారం మహాపర్వదిన మనీ యాపుర నివాసులలో బహుజనము దైవభక్తితో నిత్యకర్మ లాచరించి ఉత్సవములతో ఫలాదులు కట్టుకొని దేవదాదగ్గనమున కరుగుచుండ నొకవైపునుండి గొప్పకల్లును వినబడి పురవాసుల గడ్డొలపకచే కాపరశజుకున్న సుమారు 40 సం॥ రముల మహమ్మదీయ కలికిమూర్తి అను నతడు పోస్టుఫీసు సమీప వీధుల నున్న యొకరిద్దరినై తనకుపోతో గురిపెట్టి కాలెను. ఒకరు తలపుచాటునదాగి ప్రాణరక్షణ మొనర్చుకొనెను. ఒకరు దెబ్బ తిన్న వెంటనే మరణించెను. అచటినుంచి మరల కలికిమూర్తి మార్కెట్టువైపున కేగెను. పైలెగిన ఘోరవార్త గ్రామమున వెంటనే వ్యాపింప, గ్రామస్థులు సామ్రాజ్యమునీ యిండ్లలో జేరిరి. బజారు పురవీధులు నిర్జనమయ్యె. అచ్చటచ్చట గుంపులు గూడిన జనులు కలికిమూర్తి కల్లినవైపు వాడతెలియక అదుగో వచ్చుచున్నాడు. ఇదుగో వచ్చుచున్నాడుని ప్రాణరక్షణార్థ మై రోడ్డు కిరుపార్వములకు యిండ్లలోకి దాక్చుకొనిరి. తొండ తలలో తరుగిడి యిండ్లలో నొకరినై నొకరుతడి కరిరముల గాయ పర్చుకొనిరి. కలికిమూర్తి మార్కెట్టునుండి సుమారు 11 గంటలవరకే కాలవయారమున్న, తాడికొండ నుబ్బరావు, శ్రీకాకొల్లు కామయ్యగారి జాయింటు ధాన్యపు మిల్లులోని కరిగి బహు యోగ్యుడగు తాడికొండ సుబ్బారావును గురిపెట్టి కొట్టెను. పాప మరకు స్పృశదప్పి కేలబడి కొట్టుకొనుచు గంటకాలము బాధపడి పరలోకమునకు వెళ్లెను. కలికిమూర్తి మిల్లునుండి తిరిగి కాలవయొడ్డున వచ్చుచు మార్గస్థులకు పాకీ జామీ తిక్కకునుచు చెన్నమ వైర్యముతో వెల్లుమండ మిల్లు తువ్వారీలోని భద్రదాశకు యజమానినై ప్రేమచే "కాట్టి పోవుచున్నాడు" పట్టుకొనుమని చెప్పగానే వానివెనుక కలికిమూర్తి గరిపెట్టికాలెను. అచ్చట యిద్దరికి దెబ్బతగిలి ఒక గంటలో నొకరును నర్కపురం ఆసుపత్రిలో 2 గంటలవరకే మరణించిరి. యింకా గ్రామములో ఒకరిద్దరిని గురితో కాలెనట్లు తెలియుచున్నది. ఇచ్చటి ఘోరవార్తలు నర్కపురం గవర్నమెంటు అధికారులకు దెలియబర్చి వారు నెమ్మదిగ ఒకరితరువాత నొకరు పాలకొల్లువేరిరి. మే. స్ట్రేటుగారు కలికిమూర్తిని పట్టుకొని రాకలసినదని పోలీసువారికి అజ్ఞ నొసంగిరి. వారున్న తిగిన సన్నాహముతో కలికిమూర్తి వెల్లిన వీరవాసరం త్రోవవల్లె వానిని వె బడింది. కలికిమూర్తి మార్గమున బగ్గేత్తూరువద్ద నొకరిని గొట్టెట్లు కూడా తెలియుచున్నది. గానీ తనను పోలేరువారు వెంటదించి చంపనున్నట్లు ప్రకాశించి వారిలో మాట నేను చిక్కను అని చెప్పుచు తనకుపోతో రొమ్ము కాలెనొని మరణించెను.

చెంగల్లూల సభ్యనారాయణరావు.

కాల మూ న ము

కడన, నెల్లూరు, చిత్తూరులందు వానలు చాల బాగుగ కురిసివి. అనంతపురం, ఉత్తర దక్షిణార్కాటులందు తగినంత వానలు కురిసినవి. బళ్లారి, రామనాథం జిల్లాలందు కొద్దిగ వాన కురిసినది. బళ్లారి అనంతపురము జిల్లాలలో ఇప్పుడే విస్తృతముగా ఉ. వర్ష జొన్నలు, రాగి, వేరుశనక పంటలకోతలు ముగిసినవి. బళ్లారియందు తప్ప నితర స్థలములందు వరుంబడి బాగుగనే యున్నది.

నిధి మకరధ్వజ

(ప్రవచ్య రత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయా శ్రద్ధాపథములలో మిక్కి ప్రవర్తిచెందియున్నది. ఇందు కుద్ధిదీసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, కచ్చుకదూర్వము మొదలగు విలువలగు ద్రవ్యములు చేరియున్నది. ప్రై గ్రంథములలోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగ మాట కలహత చేయబడియున్నది.

కో. స్వచ్ఛమారవిహారో. నక జాచిద్వికర్యతే । మేధాయాః కాంతిజనః కామోద్దీక్షకృష్ణాహా । జాగ్ధిని, ఆయా రాక్షసులను వృద్ధిచేయును. కిరీటునుజే కాంతినిచ్చును. హేమ్యు ధాతువునై నీ కామోద్దీక్షనను తిగిగించును. అతిమాత్రము, తుయ, సుఖకోగములు, మొదలగు ధాతుయకరములగు వ్యాధులలో హేమ్యుగ నుక యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. మే 25 మార్తలు రూ. 5.00

అంధ్రఆయుర్వేద సార్వభౌమ (లివిమెడ) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి డి. యే., ఎమ్. డి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

19 నవంబర్ 1923 ముంబయిలోను, మద్రాసు.

నిర్దుష్టముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయశ్రద్ధాపథముల పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా కంపబడును. మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమో వైరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోవరును.

ప్రశించులు:- (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళిక్కేణి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువతి, (3) 402, టంకళాలపేడి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయపేట-మద్రాసు.

కామన్వేషణ

దివాన్ బహదూరు ఎల్. డి. స్వామికన్నపిల్లెగారి ఉపన్యాసము

ప్రభుత్వము యాజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము కామన్వేషణమున దివాన్ బహదూరు ఎల్. డి. స్వామికన్నపిల్లెగారి కామన్వేషణ సభ కనిపించుటగూర్చి కను ఆభిప్రాయముల నుద్ఘాతించిరి. శ్రీయుత శైలిగల ప్రభుత్వ కార్యక్షేత్ర విహించిరి. సభకు కాననభ్యుత్థులు గాక అనేకమంది శ్రీశ్రీయులు వచ్చిరి.

గవర్నరుగారు ప్రభుత్వమున నుపన్యసించు, కాననభూతా కార్యములను దివాన్ బహదూరు ఎల్. డి. స్వామికన్నపిల్లెగారి ఇంగ్లాండుకు పంపి కామన్వేషణ సభాకార్యవిధానమును న్యూఢముగ బాచి వచ్చి లేచు ఆభిప్రాయములను వెల్లగా వినుటకు సమావేశమైతిమని నడిపిరి. స్వామికన్నపిల్లెగారి ఇంగ్లాండుకు పంపు సందేశము కాననభూతాక్షుల లకు ౧౮. పి. రాజగోపాలాచారిగారు తాత దెప్పిరి. వారును ఇంగ్లాండు వెళ్లి పార్లమెంటు కాన్స్టిట్యూషన్ మును స్వయముగ నాచి ఆప్రకారము గాని కానన సభను నడుపు సందేశముతో నుండిరి. విలే కరీరాగోగ్యము చక్కగనుండక పోవుటవలన ఆచార్యులవారు అనుకొనికొనవని జేయలేకపోయిరి. పిల్లెగారి ఇంగ్లాండుకు పంపి వెచ్చించినట్లు కృపిగాలేదని తమకు తెలిసినంతవరకు స్పష్టపడెనయ్య, కామన్వేషణభ్యుత్థులందఱు ఇంగ్లాండులో పిల్లెగారుపంపినదేదనినవని తెలిసినయ్య వెల్లించినను ప్రభుత్వము తెల్పిరి. కామన్వేషణలో ప్రేక్షకుల స్థానములో ఈయనయే అందరికన్న ముందు వచ్చి, అందరను వెల్లించిన వెల్లపాడు. (సార్వభౌమ) దీనిని బట్టిచూచిన పిల్లెగారు కామన్వేషణసభగూర్చి తెలుసుకొనుట కెంత క్రమపడినది యన తెల్లము గాగలదని చెప్పి పిల్లెగారి నుపన్యసించుచు కొరిరి.

ఉపన్యాసము

దివాన్ బహదూరు ఎల్. డి. స్వామికన్నపిల్లెగారి రంజు నుపన్యసించిరి. ఆ ఉపన్యాససారాంశము నీక్రింద వివరించెదము:-

ప్రభూ, ఆధ్యక్ష, ఆర్యులారా, వారీమణులారా, శ్రీమతి మే జాను మామములలో నేను గా|| ఆధ్యక్షులతో ఇంగ్లాండుకు వెళ్లినపుడు, వారు నాలో కామన్వేషణ కార్యవిధానమును గూర్చి స్వీయాభిప్రాయముల నొకయుపన్యాసపూర్వకముగ మద్రాసు కాననభ్యుత్థుల కొసగిన బాగుండుననిరి. ఇప్పటికి మాడునాల్గుమామములనుండియు, ఈ ఉద్దేశముభిన్నమై ఇప్పుడు ప్రచురణసభ యాజమాన్యమున ఉపన్యాసముగ పరిణమించెను.

ప్రభుత్వమునకు

ప్రభుత్వమున కెన్నమిస్తారులోని కామన్వేషణమునందరములో ప్రవేశించినవెంటనే అది యొక ఆచార్యప్రదేశ మనుభావము గల్గి యిదివరలో నడుగల్గిన రాజకీయ సాంఘికమత పరిరక్షణమునైతితో మానము నుండిపోవును. అందు జరిగిన వాగ్వివాదములకు నే గదా అంగ్లాండుకి జన్మస్వత్వమును స్వాతంత్ర్యమునైతిను భావము బాడచును. వెన్నమిస్తారు భవనము యొక్కగా, వెన్నమిస్తారు ఆరీయొక్కగాని చారిత్రమును కల్గించుటకు ఇంగ్లాండుయొక్క చారిత్రము 10 శతాబ్దములైనను తెలిసియుండ కలయును.

పార్లమెంటు భవనములు చాలవరకు 1884 అక్టోబరు 16-వ తేదీన అగ్నిదగ్ధము లాయెనని అందరకును తెలిసినవిషయమే. ఒక్క కంటే ప్రివేటువారు మాత్రము మిగిలియుండును. మిగిలిన పార్లమెంటు భవనములు కట్టుటలోగూడ వేరుకట్టి కొలకల ప్రకారమే కట్టబడెను. కామన్వేషణ సభ వెనుకటప్పటికల సభ్యులు ఆరీయభావము మాటాడుటకు విలగునటుల నిర్మించబడెను. సభలో 700 మందికిని 458 మంది మౌనము కార్యములుట విలగునందును.

ఆధ్యక్షులు

ప్రివేటువారు ప్రక్కగా లండుకు బ్రిటిషురాజనీతియు అలాగ్వివాదముల జూచుచు కామన్వేషణలో సభ్యులు వచ్చుటకు ఒకగంటకుముందు అనగా సభ్యులన్నము 2-గంటలకు ప్రేక్షకులతోపాటు వెళ్లి అగంతకుల చర్చలనువినుటకు కూర్చుండును. సభ్యులందరను లావీలలో రానున్న చర్చకు ముందే వాదించుచుచువచ్చుచువోటుల నీయుమనిగోచుచుండును. మూడింటికి 20 నిమిషములున్నదనగా ఆధ్యక్షులు వాద్యములతో వచ్చి స్థానము నలంకరించెదరు.

సభ్యుల అనుమతిని బిక్కెట్లు పుచ్చుకొన్న ప్రేక్షకులు వారివారి స్థానమున మామములు గాల్గిరిలో కూర్చుండును. పిడి గాల్గిరిలో ప్రవేశించునపుడు క్రిందను వైసను రిజిస్టరులో నుంక మాంజీయవలెను. పార్లమెంటు సభ రాత్రి 11 వరకునువరకు చుండును. ఆధ్యక్షులందర ప్రవేశమున్న యెడల అగంతకులు అందులకుండు ప్రత్యేక పుగాల్గిరిలో కూర్చుండునపుడు. అందు6,7,మంది మౌనముకూర్చుకొనవచ్చును. ఏగాల్గిరిలో నుండియెవను అగంతకులు ఆధ్యక్షునిస్థానమును బాడవచ్చును. ఆధ్యక్షుని స్థానమునకు వైగా రిపోర్టరుల గాల్గిరియెను ఉండును. క్రిందను సభ్యుల స్థానములు 5 వరకు అగ ఒకటి వేను క నొకటి యెండును. సభ్యుల మద్రాసు సభలో ౧౮వే ప్రభుత్వమువారి బల్ల యుండును. సభలో గోడల వెంటరెండురిజిస్టరుబల్లులుండును. 800 మంది సభ్యులకు స్థిమిటుకు పీఠమును గంపూర్వభవ 150 మంది మాత్రముండును. సభ 40 మంది సభ్యులైనను వచ్చిననేగాని జరుగదు. రాత్రి 8, 9 గంటల వరకు భోజనముయమున ఈ 40 మంది లేకున్నను సభ జరుగుచునే యుండును. ఉత్తి బల్లలైనను ఉపన్యాసము లీయబడుచునే యుండును. రిపోర్టరు మాత్రముండును. వారు వ్రాసికొని ప్రచురించినపుడు లక్షలకొలది చదువుచు గదా యనియే ఉపన్యాసములకు సంతోషము. ఇట్టిని రిపోర్టరు లేనపుడు గూడ జరుగుచుండెడివే.

ప్రశ్నోత్తరము

మూడింటికి పాల్గొంటు ఉన్నదిగా ప్రార్థన లైసెన్సిత ఆధ్యక్షు లాసన మలంకరింతురు. మొదట ఏవో మామములని జరుగును. అంతట ప్రశ్నోత్తరములు ప్రారంభింపబడును. సభ్యులకు ఆప్పటికప్పుడు ప్రశ్నోత్తరములు గావలసిన ప్రశ్నలే ప్రశ్నల కాలమున ప్రశ్నోత్తర మీయబడును. ఆధ్యక్షులు ప్రశ్నలు వేసినవారి నొక్కొక్కరిని బిలుచును. సభ్యుడు లేచి ప్రశ్న నెంబరు చెప్పగా అందుకు సంబంధించిన మంత్రి అందులకు జవాబు చదువును. పిల్లె మెంటల్ ప్రశ్నలు ఒక్కొక్కసారి ఆరేసిగూడ అడుగుచుండురు. ఆప్రశ్నలు ఆర్థము లేకుండనే యుండును. ఇట్లు ప్రశ్నలు వేసి న్యాయ ప్రకారముకన్న వెక్కిరి విషయమున కనుగొనెదరు.

సభ్యుల చేర్పు

ప్రశ్నలనయమున నీయాగంతుకులు సభ్యులచేర్పును ఆధ్యక్షులుబిల్లువుచు గుర్తించుకొనెదరు. నేను చర్చలనుజూచినపుడు కొంతవరకు ప్రభుత్వము ఆక్ష్మము ప్రబలముగనుండెను. అందుచేకన్నరైతివులు, తిరురులాలనుభేదము తెలియకుండెను. కావున ప్రశ్న సమయమున ప్రైవేటు మెంబరులకమించినస్థానముల గుర్తించుకొనవలయు.

ప్రజలకు సంబంధించిన కాన్గ్రెస్సుభావము కార్యక్రమము 4 గంటలకు ప్రారంభము అగును. ఈకాలమున కొన్నిరోజులలో పట్టికుట్టులు తేబడును. వానిని ప్రభుత్వమువారు తిరుగ గొట్టినయెడల మొదటిసారి గూడ చదువబడుట కష్టము.

చర్చలలో ముఖ్యవిషయములు

చర్చనీయాంశ మేదైననుకే, అందు అన్ని విషయములును తొందరపడి, అధిక సంఖ్యాకు లిష్టపడినను ముగించుటలేదు. చర్చనీయ విషయములలో అనేక ఉపపాదనములు కాగితముమీద నుండ వచ్చును గాని కాలానుసారముగ ఒకటి రెండు మాత్రమే తేబడును. ఏదో ఒక్క పుపపాదనమువై 4 ముదలు 8 వరకు 8 ముదలు 11 వరకు చర్చ జరుగుచుండును. ఆరేసిమంది ఒక్కొక్కరు అరగంట, ముప్పావుగంట చొప్పున మాట్లాడుచుండురు. ఉపన్యాసములు ఆ విషయమునుగూర్చి బాగుగ తయారై యుండి పూస గ్రచ్చినటుల వివరములన్నియును తెల్పవలె. ఏ సభ్యుడైనను కామన్వేషణలో నుపన్యసించునపుడు వ్రాతపత్రని వ్రాసికొని వచ్చి చదువుటలేదు. ఇవిధముగ బడ్జెటుచర్చ 2, 8 రోజులలో గూడ జరుగదు. రెడ్డెవున న్యాయ మీయ కలసి కవుడు ఏవో కొన్ని గుర్తులుమాత్రము చేతిలో నుండును. కార్మికసభ్యులు బాగుగనుపన్యసించెదరు. ఏదైన ఒక గ్రామమునకు పట్టణమునకు సంబంధించిన విషయము చర్చనీయముగ నున్నను సభ్యులందరును వచ్చెదరు. సభయంతయు, గాల్గిరిలను గూడ నిండిపోవును.

పార్టీ నాయకులు

చర్చలు చాలకాలము కెరిగి యొక నేపనియు జవగమండ నాటంకపరమయండును. అపుడుపార్టీ నాయకులు సభ్యుల పుచ్చుకొనుట కందరును కలసిమాటాడుకొని ఒకనియమింపబడిన గంటకు వచ్చి చేరెదరు. ఒకరిద్దరును పుచ్చుగాక యాసమృతులు అనకూలప్రతికూలందరు నున్నపుడే తీసికొనబడును.

ఇన్ని పార్టీలుండి ఫలితమేమనో తెలిసినపుడు ఇంతింత దీర్ఘోపన్యాసము లేల యనవచ్చును. పార్లమెంటు యిదివరలో వక్తవ్య సామర్థ్యము ప్రదర్శించుట కుపయోగకరముగ నుండెను. వారలకు కాలనియమము లేదు. అదియున్నచో వాక్స్పాస్ రెండ్రయినవరు భంగము గలుగజేయుట యగను. అయినను కొన్ని నియమములు కాలపరిమితిలో లేకున్నను ఒక్కొక్క సభ్యుడు మాట్లాడవలసిన సమయములు గలవు. ప్రజాసంబంధములకు బిల్లులు తీర్మానము లెక్కిన యుండుటచే అందులకు సంబంధించిన కొన్ని నియమములు స్టాండింగు ఆర్డరులలో జేయబడినవి. ఎగలైన సభ్యులు యెక్కువ కాలము నుపన్యసించునెడల ప్రత్యేకముగ ప్రాముఖ్య విషయములలో చర్చ దెచ్చుటకు పీలు లేకుండ బోవును. సభలో దీర్ఘోపన్యాసములు కల్గించుట కిట్టి నియమము తెన్నియో జేయబడినది.

స్థాయి సంఘములు

ఇంగ్లాండులో కట్టికుట్టు బిల్లులను కాననములకు త్వరలో జేయుటకు స్థాయిసంఘము లక్కరకువచ్చును. ఏదైన ఒకముఖ్య విషయము సభయంతటిలో చర్చింపబడకుండ స్థాయి సంఘము నకు 5, 6 కమిటీలు గలదానికి బంపబడును. అందు 50 మంది సభ్యులుండురు. ఆ కమిటీలో నొకదానికి కంపినిట్లు ఉడయమున, సంపూర్ణసభయందు వలెనే చర్చింపబడును. ఈ కమిటీల బల్ల లాభ మేమనగా ఆ బిల్లుకు సంబంధించిన వా రాకమిటీలో సభ్యులుగనుండురు, లేదా వారివేమన నొక రుండరు. కామన్వేషణలో చర్చలవలెనే స్టాండింగుకమిటీ రిపోర్టులు ప్రచురింపబడును.

తీర్మానములు

ఇకను మనకాననసభలో తీర్మానములకు సంబంధించిన విషయమును జెప్పెదను. కామన్వేషణలో యొక్కడ మనము జేయు తీర్మానములకు సరియైన పని యేమియును లేదు. ఏ ననగా తీర్మానములు ఉపపాదనములు లేక గాదు. కాని అక వేరుపని యెక్కువగనుండుటవలన చర్చకు రానే రావు.

సభను ఆపుడలజేయటకు తీర్మానము (Adjournment motion) నే న చట నుండ 1922 మే 10 వ తేదీన ఇంగ్లాండులో బ్రిటిషు అసెంబల చర్చినిగూర్చి తేగా సభ ఆపుడలజేయబడి చర్చింపబడెను.

ఏదైన ప్రశ్నను గూర్చి దెబలపలినపుడు రాత్రి 11 గంటలైన పిదప సభ నాపుడల జేసిన పిదప నడుగవచ్చును. డి. పి. ఒకానరుగారు చెప్పినటుల రెడ్డెవున రాత్రి 10, 11 గంటలవరగాని తీర్మానము నుండదు.

బడ్జెటుచర్చ

బడ్జెటుచర్చ 20 రోజులైనను జరుగును. ఇకను ఆర్థిక తీర్మానములను, ఆర్థిక చట్టమును అట్లే యుండును. ఆప్పుడు బ్రిటిషు రాజకీయవేత్తలు ప్రభుత్వ విమర్శము చేయుట కవకాశముండును. ఆప్పుటికిని సభ్యులు కొంత నిగ్రహముతోనే మాటాడెదరు. ఏదో విదో, పదో, నూగో పానులు తగ్గింపునని ప్రతిపాదనము వచ్చినపుడు చర్చ బాగుగ జరుగును. ఒకసారి ఒక విషయము ప్రోవీవేసినపుడు, అది మరెయ్యోవోటు క్రింద నున్నది గదాయని మరల చర్చింపరాదు. మనబడ్జెటు చర్చలు గూడ కామన్వేషణలోవలె నుండకంటే జేయవలెను.

పార్లమెంటు రిపోర్టులు ఉపన్యాసములు లేకుండ క్లుప్తముగ జరిగిన చర్చ యంతయును 1౯47 నుండియును పుస్తకములలో జేర్పబడియున్నవి.

రిపోర్టరులు

1788 లో ఆధ్యక్షులుగ నుండిన అటుగారు రిపోర్టరు ననీచముగ జూడెదవారు. అపుడు రిపోర్టరు రానిచ్చెదవారు గారు. 1852 లో రిపోర్టరుకు మేరుగా నొకగాల్గిరి నియమింపబడెను. అప్పటినుండియు రిపోర్టరు దేవతలకంటె ఒక మెట్టు తగ్గి యున్నాడు. 'ప్రెస్సు' 'మార్నింగ్ పోస్టు' పత్రికలలో దైనిక నివేదికలుండును. 'హాస్పర్డు' లో 'మొత్తం రిపోర్టులు' ఉండును. 1909 లో ప్రభుత్వనివేదిక లేవుచుపడెను. అందులకు 12 మార్చునందు రిపోర్టరును, ఒక ప్రభాస సంపాదకుడు నుండును. ఉదయం 10 గంటలకు మెరోజు నివేదికను జూచుచుండెడివాడెను. పని యంతయును గడియారము పనివలె జరుగుచుండును.

ఉపన్యాసకులు వెల్లించువన ప్రభుత్వమునకును కానన సభ్యులకును కృతజ్ఞతతో విన్నందులకు వినతు లిచ్చింపి యంతట వివరించిరి.

పిదప గా|| ౧౮ పి. రాజగోపాలాచారిగారు ఉపన్యాసములను ఆధ్యక్షులకులకు కృతజ్ఞతాపదనము లిచ్చింక, దివాన్ బహదూరు కేశవపిల్లెగారు బలపరుపగా, సార్వభౌమలతో సభ ముగిసెను.

విదేశ వార్తలు

సామిప్య ప్రాచ్యసమస్య

మిత్రమండలి ఏకీభావము

శుభ సూచకములు

ప్రారంభ సమావేశావసరము

ఆంగ్లోపరాసుల ఏర్పాటులు

లండన్, నవంబరు 13:—రాత్రి 8. కాన్స్టాంటిన్ నోపి లులో మిత్రమండలిలాభములు కాపాడుటకు, తురుష్కులతో లాసేనదగ్గర రాయబారములు జరుపుటకు పూర్వము ఆందరకును సంబంధించు విధానము నొకదాని చేర్చుచుకొనుటకు ఆందరకుని గెలిచి ప్రయత్నముచేయుట ప్రారంభమున కప్పు ముగ నుండెను గాని ఇప్పుడు కాన్స్టాంటిన్ నోపిలులో నున్న ఫ్రెంచి ప్రతినిధి తన ఇష్టముచేసిన ప్రకారము చర్యలు చేసి కొనసాగుచున్నట్లు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులుటచే పరిశీలు కొంతవరకు చులకనపడినది. లాసేనదగ్గర ప్రారంభమగుటకు పూర్వమే మిత్రమండలి ప్రతినిధులు సమావేశము కా నుండుటచేగూడ కొంతభయము తొలగినది. అత్యవసరమని తోచిన ఫ్రెంచి సేనాని సైనికకాసన ప్రయోగమును అంగీకరించుచున్నది ఫ్రెంచివారు తమ యభిప్రాయమును తెలియజేసిరి. కాని వారి కటులజేయుట ఇష్టము లేదు. కనిపించుచున్న యది దీనిమిత్రమే లాసేనదగ్గర త్వరలోనే జరుగవలెనని గ్రేటుబ్రిటనును ఫ్రెంచివారు తొందరపెట్టుచున్నారు. ఏమయినను సరే లాసేనదగ్గర తొందరలో జరిగితీరవలె నని ఫ్రెంచివారు నుచున్నారు. లాసేనలో మిత్రమండలి తురుష్కులకు జరుగ నుండు ఒడంబడిక భంగకరమగు చర్య నెత్తినది కాన్స్టాంటిన్ నోపిలులో దీనికొనరా దనుచున్నారు.

ఖాల్దీ జేయవలె ననుట

లండన్, నవంబరు 13:—రాత్రి 9-5 పరిశీలు కొంత ము దారి లోనికి వచ్చుచున్నట్లు ప్యాంసుండి ఇటులు తెలియుచున్నయది:—బ్రిటిషువారి విమర్శనము ఫ్రెంచి వారికి భయమును కలుగజేసినది. తురుష్కులతో విరోధము పడకుండ గ్రేటుబ్రిటనుతో పొత్తుగనుండుటకు ఆరుకత ఫ్రెంచి వారికి గలదు. వీ లెనంతవరకు విరోధములేకనే పనిజేయుటకు ఫ్రెంచివారు ప్రయత్నించుచున్నారు. బలాత్కారముగ తాత్కాలికయధధిరాలపు మరతులకు ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించిన నిస్సంశయముగ గ్రేటుబ్రిటను కే ఫ్రెంచివారు సహాయ మొనర్చవలసి.

మొత్తముమీద పరిశీలు స.డిగడతలోనే యున్నవని తెలియుచున్నయది. అవసరమనితొచిన కాన్స్టాంటిన్ నోపిలులోనున్న ఉద్యోగులు ఆంధ్రమున ఖాల్దీజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నయది. హైకమినరులకును, సేనాధిపతులకును భిన్నాభిప్రాయము గల్గినది. కాన్స్టాంటిన్ నోపిలును ముట్టించితిమని ప్రకటించుటకు సైన్యాధిపతులు ఎంతమాత్రము ఒప్పుకొనటలేదు. ఆట్లొక పోరాటము గల్గవలెనున్నది. ఫ్రెంచి ఉత్తరువులు పంపుటకు పూర్వము కాన్స్టాంటిన్ నోపిలునుండి సైన్యపురికి విశేషి ఇటులు తెలియజేయుచున్నాడు. హాము ప్రభుత్వమువారివంటి ప్రత్యేకముగ సహాయము లేకుండుటయే వారు తొందరపడుటకు కారణము. తగినంతసేన లేకపోవుటచే సైనికపరిశీలు పాడుగనున్నవని ఇటలీ, ఫ్రెంచివారు నుచున్నారు. కాన్స్టాంటిన్ నోపిలును ఖాల్దీ జేయుటయే ఉత్తమపద్ధతను నున్నారు. ఇదే మంచిపని. బలాత్కారముగ ఖాల్దీజేసిపోవుటకంటె మనంకట మనమే పోవుట గౌరవముగ నుండును.

ప్రారంభ రాయబారములు

లండన్, నవంబరు 14:—ఉదయము 12-5. మిత్రమండలికి ఏకీభావము కుదురుటకు శుభసూచకములు కనిపించుచున్నయది. దెవులంగువీధిలో ఫ్రెంచివారిలేఖ అందినప్పటి నుండి ఉత్సాహకరముగ నున్నయది. సైనికవరకులను గూర్చి ఫ్రెంచి బ్రిటిషు ఉద్యోగులు సంపూర్ణముగ ఏకీభవించిరి. మిత్రమండలి మంత్రుల ప్రారంభసమావేశమును జులైముకు లండన్, ప్యారిసు, రోమువారలతో క్రొత్త తురుష్కు సంధి రాయబారములు జరుగుచున్నవి. ప్రభుత్వము మిత్రమండలి విధాన మిది యని స్థిరపరచినగాని లాసేనదగ్గర పొల్లానుటకు మీలెదని బ్రిటిషువారు నుచున్నారని తెలుసుప్రతిక వాకొనుచున్నది.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

అంత్య ఫలితములు

గురువారం ప్రకటించబడవచ్చును

లండన్, నవంబరు 13:—నవంబరు 16 తేది ఉద్యాన్నమునకుగాని సాయంకాలమునకు గాని యిన్నిక ఫలితములు నిశ్చయముగ తెలియవు 250 బహుళ ఫలితముల మాత్రము బుధవారం రాత్రి ప్రకటించబడుచున్నవి. ఇతర బహుళములు నియోజక వర్గములందును 16 వ తేదీన వోట్లెక్క ప్రారంభమగును. ఫలితములు ఆ ఉద్యాన్నమునకుండు బహుళములందును. కనక ఆ సాయంకాలము వేళ్ళెటు కట్టుబడును నిశ్చయించ బడును.

చర్చిలుగారి పరాధవము

లండన్, నవంబరు 13:—ఈదినము డేటిలో 5000 జను సమకూడిన పెద్దసభ కలవరముతో ముగిసెను. కమ్యూనిస్టు సహాయకర్తలవారు కన్స్టెబుల్ చర్చిలుగారిని ఉపయోగించి యున్నారని. సభ తురుష్కు భగ్నమాయెను. అంతకు ముందు పోలీసువారు లాఠీల నుపయోగించి వలసినవచ్చెను.

లిండిక్స్ దొంగు జరుగుట

దోచుకొనుట

కొలొనునుండి డెయిలీ మెయిలుప్రతికా విశేషి ఇటులు తెలియజేయుచున్నాడు:—అనేకదినములనుండి ధర్మ మెచ్చుగతంకుటచే ప్రభుత్వ కమిషన్ మండిపోవుచున్నది. నగరమందంతటను భయంకరమగు అల్లరలు జరిగినవి. దుకాణములు ఫలహారపు దుకాణములు దోచుకొనబడినవి. చాలనవ్వును గల్గినది. పోలీసువారు మాడిమాటికి విచ్చు కత్తులను దూసి ప్రజలపై తుపాకులను గాల్చిరి. చాలమంది ఆరెన్లు చేయబడిరి. చాలమంది చనిపోయిరి. జల్లరి ప్రదేశములందు ఆక్రమణకము కాపలా గాయుచున్నది. ఇనుము, ఉక్కు పనులవాడ్రు ఆందరకు నమ్మగట్టునటుల జేయుటకు డెల్టార్లులో సాంఘికవాదులు ప్రయత్నించు చున్నారు. చాల గందర గోళముగ నున్నది. దుకాణములను దోచుకొనుచున్నాడు.

ట్రాన్సు బార్డినియా

కు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు గ్రేటు బ్రిటను అంగీకరించెనని తెలియుచున్నది. దీనికి కారణము అమీరు అబ్దుల్లాగారు లండనుకు వచ్చిపోవుటయే; కాని పరిపాలనము బాతి సమితికి లాగై యుండవలెను.

ఇది త్వరలోనే ప్రకటించబడును.

బ్రిటిషు వర్తకవిజృంభణము

వర్తక పరిశీలు యభివృద్ధి పొందుటకు గొప్ప యశకాశము లున్నవని స్టాన్లీలో యు పర్యవేంద్రులు బోర్లాగారు తెలియజేసిరి.

దోచినియనలతో వర్తకము యభివృద్ధి పొందగలదని అభిప్రాయమును జూపెను. జర్మనీకి కత్తియన్నంత వరకు సామ్య నియమముల జేయవలెనని. పనిచేసేవారిలో చాలమంది కాకానర్వేటిపు లండన్లయననిరి. యూరపులో కలువబడి యుండుననిరి. వీరిసంఖ్య విస్తారముగ లేనివో అయ్యది తటస్థించదనిరి.

సైనిక శాసనమునకు సమ్యుతించ వుండుట

రోమ్, నవంబరు 13:—కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు వార్తలు యిట్లు తెల్పుచున్నది. మిత్రమండలి మంత్రులను సభచేసి సైనిక శాసన ప్రకటనమును జేసిన ఉపద్రవము కల్గుననుభవముచే ఒప్పకొనలేదు. హైకమినరు సైనిక శాసనమునకు సమ్యుతించక ఏమి చేయవలయునో తెలియజేయని తమ ప్రభుత్వము వారిని గోరిరి. నుల్లానుకు మిత్రమండలి ఆంగరకుటలను యివ్వవలయునని మిత్రమండలి యోచించిరి గాని ప్రస్తుత మేమియు నిశ్చయము గాలేదు.

మిత్రమండలి వికమత్యము

లండన్, నవంబరు 13:—కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు పరిశీలులు చాలభయంకరముగ నున్నవి. సైనిక శాసనము యంతకు ప్రకటించబడలేదు. కాని యిది మిత్రమండలిలో భిన్నాభిప్రాయ పడుటవలన కాదు. యుట్టిదేలేతిమని ప్రకటించుటకుగాని అవసరమగు మరితరచర్య జరుపుటకుగాని బ్రిటిషు హైకమినరుతో కలిసి పని చేయవలయునని ఫ్రెంచి యిటలీ ప్రభుత్వము వారు తమ హైకమినరులకు ఉత్తరువు చేసిరి. లాసేన సభ యిట్లైనను అత్యంత బడకుండుటకై మిత్రమండలి ఒకరితో నొకరు సంధిగా సంప్రదించుకొని వలసి యుండునని బ్రిటిషు వారనిరి.

చిలిలో భూకంపము

సర్వోధ వివరములు

సాంటియాగో, నవంబరు 13:—ఇప్పుడు వచ్చుచున్న వార్తలను బట్టి భూకంపము అనుకొన్నంతకంటె యెక్కువని నాశకరమని తెలిసినది. అధునము 1000 మందిచనిపోయినదియు మునిగిపోయినదియు అంతగా జేయబడినది. అనేక వేలమంది నిలువనిదలేకను లిండిలేకను యున్నారు. కాపియాపా, కొక్కి బొలలో మడిసిన వారికి తోడు వెల్లవారు బొలలో 500 మంది మృత్యులైనది తెలియుచున్నది. తెల్లనారు నాశనమైనదయే చెప్పవచ్చును. ఇంకను దక్షిణప్రదేశమునుండి వార్తలు వచ్చుట లేదు. ఇచ్చటనే యనేకులు చనిపోయి యుందురు. అంతోపా గట్టనుండి వాల్వియా నగరు 1200 మైళ్ళదూరము ను ద్రము పొంగి పొరలినది.

మరికొన్ని వివరములు

భూకంపమును, సముద్రపు గోలును విశాళము కల్గించి నవి సముద్రమునందు గొప్ప చలనము ప్రారంభమైనది. నీరు పొంగి పొరలి సముద్రతీర ప్రదేశములను ముంచివేసినది. ఓడలు కొట్టుకొని పచ్చినవి. కొన్ని పూర్తిగ ఇలవయినవి. తక్షణమే సహాయపు యేర్పాటులు చేయవలసినదని అభ్యుక్తులు అజ్ఞనిచ్చిరి.

భూకంపము కనివారం 5 గంటలకు 47 మిమముల 27 కేకనులకు ప్రారంభమయినట్లు యాజ్జులో వ్రాసిపెట్టిరి. 2200 కిలోమీటర్లదూరము వ్యాపించెనని తెలియజేయబడినది. ఏముఖముగ వ్యాపించినది చెప్పటకు మీలలేదు. పెట్రోల్ ఇటలీలోనియ లుడలెనని అనుకొనుచున్నారు.

కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు పరిశీలులు

లండన్, నవంబరు 13:—కనిపాషా పేటలలో బ్రిటిషు సైనికులను కాలిచ్చినదియు బ్రిటిషువారి కాశిలోనున్న దేశీయ ఏజంటును పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుటచే తమ తురుష్కు పోలీసుదళము బ్రిటిషు వుద్యోగిని కాలిచ్చి చంపెనమని భయపెట్టుటచేతను కాన్స్టాంటిన్ నోపిలులో పరిశీలులు మఱియొక విషమించుటకు కారణమని దూడరు తెలుపుచున్నాడు. ఇదియు సుగాక యింకొక అగ్లగర్రకుడు పట్టుల నమ్మ తురుష్కుని కడకు ప్రమాదవశమన కడుటచే ఆరెని తురుష్కు పోలీసు దళము పోలీసు స్టేషనుకు యిచ్చుకొనిపోయి కేలకూలుకలకు కొట్టిరి. మరునాడు బ్రిటిషు పోలీసుదళము జోక్యము కలుగజేసికొనటచే ఆరెని కడలిరి. ఇట్టిపనులు చేయుటవలన మీరు ప్రతిఫలమును, అనుభవించవలసి వచ్చునని హరింగ్ టౌన్ సేనాని అనుటచే రఫీద్ పాషా గారు హరింగ్ టౌన్ సేనానిగాక. అట్లుట సమాజముకాదనిరి.

రాబోవు మంచి చెడుగులను పూర్తిగ గుర్తించి సైన్యములను సమావేశము జేయవలయును. లేదా మరియొకరికి ధూడక మరలిపోవలయును. లేనివో పరాధవము కలగకమానదు. తురుష్కులు సమంజసముగ ప్రవర్తించుటలేదు. పశుబలము చేత తప్ప యింకొకవిధముగ వారిని నచ్చ చెప్పటకు మీలలేదు. మిత్రమండలికి చిహ్నులను తెచ్చిపెట్టుటకు నిరంతరమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

లాసేన సభ

యింకను ఆపుచేసిన ప్రమాదకరమని ఇస్మెత్ పాషా గారు లాసేనకు పోవుమార్గమున కత్తికాపటనిగితో తెలియజేసిరి. తాత్కాలికపు సంధి విరామమువలన ప్రజల నందరినీ, సైన్యముల సన్నిధిని యెట్టి నిశ్చయములేకుండ పూర్వ కొనకల యునని జెప్పుట కష్టము.

తురుష్కులపై మోసిననిందలను లేదనుట

తురుష్కుప్రతిగులు ఆందరికంటె మొట్టమొదట వచ్చుటయే వారి సమర్థతలకు ప్రత్యక్ష సాక్ష్యము. కాంతిని నెలకొలుపు ఉద్దేశ్యము తోడనే వారు వచ్చియుండిరి. విదేశీయుల పట్ల టర్కీయొంతమాత్రము విరోధముగ లేదు. విదేశీయులను చంపుటకు యెట్టి ప్రయత్నములను జేయలేదు. నుల్లాను అధికారమును ఖలీఫా అధికారమును విడదీయుటకు మతమునకు లాభమని ఇస్మెత్ పాషా గారనిరి. స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యముల మీద స్థాపించబడిన తమమాతృదేశమును తురుష్కుప్రతిగులు సంక్షించెదరు.

కీరియా ప్రజాభిప్రాయము.

కీరియా పాలనమునుగూర్చి ప్రజాభిప్రాయమును దీసికొనుటకు లాసేన సభలో తురుష్కులు అడుగనున్నారు. పలసెన్, ఇరాకులను ఆడుటన్నప్రజల తరుమగొట్టుకొననా లేమి తమంకటామే విడిచిపెట్టినారేమి తిరిగి వచ్చుటకు ఆక్రమించుకొనగూడదు.

స్థానిక వార్తలు

స్వదేశ వైద్యసంఘము:—సంఘ చట్టముల నిర్మించుటకు 17 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు పునః సేతు, హరిసు రోడ్డు 41 నెంబరు గృహమున మద్రాసు ఆయుర్వేద కళాశాలలో కమిటీ సమావేశము జరుగును. ఆహ్వానము 5-80 గంటలకు సభ్యుల సమావేశము జరుగును.

భంజమెంటులు రూల్సు:—ఇండియా దేశము నుండి బిలి నివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులకు సంబంధించిన భంజమెంటులు రూల్సు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రకటింపబడినవి. స ౧౧౩ ర ౧౧ చట్టము ననుసరించి ఇండియా మంత్రిగారినిబంధనలను తయారు చేసిరి ఇవి 1922 సంవత్సరము జనవరి 1 వ తేది నుండి అమలు నగు దుంచబడెను.

ఇందులకు సంబంధించిన ఇతరనిబంధనలను (నబ్ నిడియర్ రూల్సు) కూడ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసి ప్రకటింపబడెను. ఈ నిబంధనలు ప్రకటింపబడిన తేదినండి అమలు నందుచును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు చేసిన ఉద్యోగులందరి పట్ల తునిబంధన లనుక ర్తించును.

గ్రంథస్వీకారము

ఆర్థిక విచారణసంఘము వారి ఎదుట బహుపాపయ్య శ్రేష్ఠిగారి రచించిన సాక్షిత్వమును, టూగూరు కంపెనీవారు గ్రంథ రూపమున ప్రకటించిరి. ఈ గ్రంథప్రతి నొకదానిని వంశము లతో నందుకొంటిమి. పరిశ్రమల యభ్యుదయమునకు, మంకము లను విధించి తక్షణము బూనుట యవసరమని, పాపయ్య శ్రేష్ఠి గారి వాదము. ఈ వాదమును విచారణలో పీఠముల సమర్పించిరి గ్రంథమును చదివిన తేటపడును. దేశములో తయారయ్యే డి వస్తువులు మంచి స్థితియందుండుచో రివిన్యూకారకు వానిపై ఎక్స్ సైజు డ్యూటీని విధింపవచ్చును. శ్రేష్ఠిగారి వాదములో జీవీ యముల పలువుర కేకధోంపలారు. ఇట్టి వస్తువుల వివరములలో విధించినను, అసహజముగ నుండును - ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల కెటుల సహాయము చేయగలరో, శ్రేష్ఠిగారి వివరించిరి- పెన్నిలు పరిశ్రమలో, తమకుగల యవసరమును విరుద్ధపడినెరి. మొత్తముమీద గ్రంథము చదువుటకు యోగ్యముగనున్నది. అ చుకూర్చు ఆకర్షకతముగ నున్నది.

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మార్కెట్టు.

మారకము.

కాండ్లెలిగార్లకు మారకము	15 5/8 పెన్సిలు
కాండ్లెలిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 21/32 పెన్సిలు
లండను డిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 15/25 పెన్సిలు
కాండ్లెలిగార్లకు కేటు	
మాడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు	15 15/16 పెన్సిలు
అరు నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు	16 8/22 పెన్సిలు

కలకత్తా మార్కెట్టు

మారకము

కలకత్తా నవంబరు 14 మంగళవారము

బాంకురంతి మారకము	1 పి. 8. 3/4 పె
డిమాండు బిల్లులు	1 పి. 2. 25/32 పె
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు	
6 0/౦ బుణువురములు 1926	రూ. 100/1
6 0/౦ బుణువురములు 1927	రూ. 100/2
6 0/౦ " 1930	రూ. 100/14
6 0/౦ " 1932	రూ. 100/౧
6 0/౦ యు. పి. బాండులు 1926/41	రూ. 98/3

బొంబాయి - మార్కెట్టు.

బొంబాయి, నవంబరు 14 మంగళవారము

ఇంగ్లీషు వార్ గోల్డు.	రూ. 26/10
తక్షణం వైసలా మింటుగోల్డు.	రూ. 26/5/6
డిసెంబరు తీర్మానము.	రూ. 26/5/6
(జనవరి) తీర్మానము.	రూ. 26/6
తక్షణం వైసలా వార్ గోల్డు.	రూ. 26/2
డిసెంబరు తీర్మానము	రూ. 26/0
జనవరి తీర్మానము	రూ. 24/14

మారకము

బ్యాంకురంతిమారకము	1 పి. 3. 23/32 పె
డిమాండుబిల్లు	1 పి. 3. 3/4 పె
పి. సి. టి	1 పి. 3. 11/16 పె
పి. సి. టి	1 పి. 3. 28/82 పె

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—నవంబరు 11 వ తో ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్తాపత్రికలో వేదాంతికి 39.4 మంది చనిపోయిరి. గత వారము 46.0 మంది చనిపోయిరి. 13 మందికి స్పృహకము పోయి గా మృదువు చనిపోయిరి. ఇతరవ్యయములకు 38 మంది చనిపోయిరి. గతవత్సర మిదీవారములో 32.3 మంది చనిపోయిరి.

పుదుచ్చోట వార్తలు

డాక్టర్ కే. నారాయణ అయ్యరుగారధ్యక్షులుగను జి. యస్. రం. స్వామి అయ్యరుగారు కార్యదర్శిగను కల్యాణక సంఘాభివృద్ధికి సంగీతసభ నేర్పరచిరి. మద్రాసు పోస్టుమాస్టర్ జనరల్ మాలగారు కే. యస్. దురైరాజు బి. పి. గారితోనుడ మెయిజమాన్యమును జరిగ్గించుటకై దేశకోట కేసును నిర్మద నాగిరి.

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ

జిల్లాబోర్డు బిల్లుపై 209 సవరణలు అనుపాదించబడెను. కాని అవన్నియు పరిష్కారము చేయబడెను. సభ్యులలో 2/3 వంతునకు తమకైనాగారుండ సభ్యుల నొగినగాని క్రొత్త పన్ను చేయదగదను సవరణను ఘోషాస్వామి అనుపాదించిరి గా. ఆగష్టరాజుగారును లింగులులును ప్రతిఘటన చేసిరి. సవరణ పీఠిపోయెను.

బెంగాలులో బుదిపోటులు

అక్టోబరు నెలలో బెంగాలులో 50 బుదిపోటులు జరిగెను. గతమాసమున 43 బుదిపోటులు జరిగెను. గతవత్సరము అక్టోబరున 62 బుదిపోటులు జరిగెను.

వైస్రాయిగారి పర్యటనము.

వైస్రాయిగారి పాట్నా సందర్శనము డిసెంబరు 11, 12 తేదీలకు మార్చబడినది.

భారత వాతావరణము

సింలా, నవంబరు 14:— మధ్య ప్రదేశ్, మధ్య ఋతువు ముగియుచున్నది. కార్మికమునందు వాయుమాలమున మేఘాచ్ఛాదితమగుచున్నది. మొసూ, చోటానాగపూరు, ఉత్తర మద్రాసు, మద్రాసు ఆగ్నేయములందు వానలు కొద్దిగ కురిసిని.

బొంబాయి తెలిఫోను కంపెనీ

వైకంపెనీ ఆసాధారణసభలో పి. రాజిస్, డబ్ల్యు. యల్. మార్గనగార్లను కంపెనీపైతీ చేయుటకై తగినపనులుగావించుటకై లిక్విడేటరుగా నియమించిరి. బొంబాయి తెలిఫోన్ కంపెనీలిమిటెడ్ అనుపేర నొక క్రొత్తకంపెనీ స్థాపించి రిజిస్టరు చేయవలెనని.

ఉద్యోగుల సీమప్రయాణపు కేటరు తగ్గించ గోరుట.

విరోధియసంఘమువారు వైవిధ్యమును గూర్చి తయారు చేసిన మహాజన వైస చాలమంది సంతకములు చేసిరి ఇ. కను చాల సంతకములు కావలసియున్నది. 20 వ తేదీతో సంతకముల పూర్తిచేసి యసంకరము నుపాదించు ఇందికత్తు పథువున కర్పించును. కావునసంతకముల త్వరగాజేసిపంపగోరుచున్నారు.

మహారాష్ట్ర వర్తకముహాజనసభ

అవుగు సంస్థానాధీశుని యధ్యక్షుడు దక్షిణవర్తకసంఘమువారి యజమాన్యమున మహారాష్ట్ర వర్తకముహాజనసభ జరుగుచున్నది. మహారాష్ట్ర వర్తకయొక్కయు, పరిశ్రమలగావించు వారియొక్కయు ఆభివృద్ధిని పంపిణీని తోడ్పడు మార్గములను చూచించు తీర్మానములు గావించబడెను.

బీహారు శాసనసభ

డి. యం. మదన్ గారు రాబోవు శాసనసభలో కేసుని జారించు మేజిస్ట్రేటు పోలీసు ఉద్యోగులతో చార్జిషీటు దాఖలు కాకపూర్వము కేసు స్వభావమును గూర్చి చర్చింపదగదను తీర్మాన ముపాదించును. యం. యూనూ గారు ప్రభుత్వము వారి అచ్చుపనులను ప్రభుత్వ ముద్రాలయమున గాక ప్రైవేటు ముద్రాలయముల చేయింపవలెనను తీర్మాన ముపాదించును.

అంతర్జాతీయ వాహముల బిల్లు

డాక్టరుగౌరుగారి అంతర్జాతీయవాహములబిల్లు వాడేపించుటకై ముఖ్యమంత్రి పునఃసంకల్పించిరి జరిగెను. బీహారు బరిస్టర్ విద్యాసంఘమువారు పాట్నా కాలేజిలో కేరెవ్యాయామును, శ్రీవిద్య ప్రతిపదము మొదలగు విషయములగూర్చి సర్ బ్యాల్ గ్రాఫ్ గారి యధ్యక్షుడు ఉప కార్యముల నిర్వహించును.

కలకత్తా హైకోర్టు

సెలవులు ముగియుట

కలకత్తా నవంబరు 13:— సెప్టెంబరు 1 వ తారీఖునాడు ప్రారంభమైన సెలవులు ముగియుగా కలకత్తా హైకోర్టు నేడు తెరువబడెను. న్యాయమూర్తి బ్యూననుగారు తప్ప జడ్జిలందరు కోర్టునకు వచ్చియుండిరి. సెలవుదినములలో చనిపోయిన సర్ కార్యమకలలో హుదా, ఆర్. బ్రాక్ ఫీల్డు, యింకనుగూరు వక్తిల్లను గౌరవార్థము ప్రకటించి సంతాపము తెలియజేసిరి.

శాసనసభాధ్యక్షులు కాటన్ గారు హైకోర్టు వార్తలైబరరీని పీక్షించిరి.

భారత మహమ్మదీయ

విద్యాసమావేశము

అలీగరులో జరుగును

అలీగర్, నవంబరు 14:— అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యాసమావేశము అలీగరు నగరమున డిసెంబరు 27, 28, 29 తారీఖులందు జరుపుటలు నిర్ధరింపబడినది.

సరిహద్దుల తిరుగుబాటు

నాయబ్ తాసిల్ దారు అసిస్టెంటు

కమిషనరుల పట్టుకొనుట

ఘోరా ఇస్మాల్ ఖాన్, నవంబరు 13:— వైస్రాయి కాన్సిలు సభ్యులు ఇరువురు సరిహద్దు ప్రాంతముల పరిస్థితులు పరిక్షించుచు పర్యటనము నలుపు నీకాలమున సహా దిరుగుబాటున కంతము లేదు. మొన్న శుక్రవారము బన్నా రోడునందు ఒక కన్వోలొవానిని జపి ఎక్స్ ప్రెస్ అసిస్టెంటు కమిషనరు ఖాన్ సాహెబ్ మహమ్మదు హయాత్, క్యాప్టన్ ఫకీరు సేవ నాయబు తాసిల్దారు మొదలగు పదుగురు జలాల్పూర్ భృత్యులు ఘోరాని పోయిరిని తెలియుచున్నది. వీరిలో ముగ్గురు హిందువులు, నల్లరు మహమ్మదీయులు. కెనాద్దు పోలీసులు కత్తువుల వెన్నాడిరి గాన ఒక్క మహజుని మాత్రమే పట్టుకొనగలిగిరి. గాంగ్ వారు సరిహద్దుల నపుడే దాటియుండిరిని తెలు తెలివపబడెను. స్థానిక రెవిన్యూ అధికారి యొకడు ఒకగుమాస్తా, ముగ్గురు మహమ్మదీయులును విడుదల చేయబడిరి.

సర్ విలియం విక్ సెంటుగారు

గౌ. విస్సెంటుగారును గౌ. హఫీగారును పర్యమేతర ప్రాంతపర్యటనము ముగించి 14 వ తేదీకి డిల్లీ కత్తురు. సర్ విస్సెంటుగారు రచ్చట వారముకోజులుండి పిమ్మట కలకత్తా మీదుగా బొంబాయి కేగదరు. డిసెంబరు 2 వ తేదీని సీమకు ప్రయాణమాదురు. అనాడే సర్ మాల్యామ్ హేలీగారు హోమ్ కాలా చార్జి కైకొందురు. సర్ జేసీర్ బ్లాక్ గారు వచ్చుతేది తెలియును. కాని హేలీగారిస్థానమున సకాలముననే ప్రవేశించునని యూహించబడుచున్నది.

కొన్ని సభ్యుల పర్యటనము

సర్ విలియం విస్సెంటు, మిసెస్ సర్ మహమ్మదు హఫీ గారు 9-10 తారీఖులందు లాధాలై నును సందర్శించిరి. నేడు వారు డేరయిన్ మార్ ఖానుండి బయలుదేరుదురు.

బర్మాలో తుపాను

5, 6 రోజులు క్షుద్రము కురిసికొనినదకు శుక్రవారమునాడు రాత్రి ఆకాశము ప్రాంతముల గొప్పతుపానుపడెను. ఒక అరగంట సేపు తుపాను తగ్గియున్నపుడు 150 మంది పల్లెవాండ్రు చేపలు పట్టుటకయి పడవలలో సముద్రమునజనిరి. వారిలోకొందరినొక స్త్రీయు సంగమించెను. మిగిలినవారి గలియే మైసదము తెలియును.

ఇటలీ రాయశారులు

లాసేనుసభకు గోనీ, మాంటూగ్నీ గారలు పోయినారు

బీహారు శాసనసభ 4 వ డిసెంబరునాడు తిరిగి ప్రారంభమగును.

అమీర్ జేగరి స్థానే తాత్కాలికపు అంగారా ప్రతినిధిగా రషీల్ ఘాసాగారు నియమించబడిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్సులో ఉన్న జపాను దేశీయులు యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రజలస్వస్థ్యములను పొందుటకు అర్హులు కారని నుప్రీముకోర్టువారు తీర్మానించిరి.

లాసేను సభ జరుగుటకు పూర్వమే యిదిమిథుని ఒక కార్యక్రమమును ప్రారంభ సమావేశమున యేర్పరిచిన గాని తాము లాసేను సభకు పోయి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు అనుకొనుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

వృత్తాంతలేఖలు

కదిరివారలు

శ్రీభాగ్యి బాల భారత ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిసమాజము యొక్క పుస్తకభాండాగారమునకు కారదాపూజ యీ నెల 10 వ తేదీ లక్ష్మీనాగసంబంధ కదిరిరేంజి నూత్న ఇక్వెన్టర్ గారగు శ్రీయుత జడ్.జే.బి.గారి యాధిపత్యముకేంద్ర జయప్రదముగా జరుపబడెను. సభ్యులచేత భజన కారదాపూజ, తరువాత సహాయభక్తుల వల్లనూ, రా. కలీశ గారుగారి వల్లనూ పుస్తక భాండాగారాధికారమును సమాజపు కార్యదర్శిగారివల్లనూ, పుస్తక నిలయము నెలకొల్పబడిన యాద్యక్షమును గురించియు, అదాని సభ్యునియందును గురించియు పుస్తకము లివ్వబడెను. ఆగ్రాసాధికారియు, వారి ఆంధ్రవ్యాసమునందు యిట్టి భాండాగారములను నెలకొల్పటం అన్ని భక్తులకంటె శ్రేష్ఠతమ మనియు, ఇట్టివి భర్తృవరములో తప్ప ఈదత్త మండలములో నే యెచ్చటను లేదనియు యిచ్చట సాపించుటం జేసి యాగ్రాసమునకే గాక యాజ్ఞాకంఠయు యాసమాజ జముద్వారా గొప్ప కీర్తియనియు వక్కాణించిరి. తరువాత సమాజమువారు వచ్చిన సభివత్తు, చందాతాంబూలముల నొసంగిరి. తరువాత సమాజముచేసి డెంటు గారు ఆగ్రాసాధికారి గారిని పుస్తకముతో అలంకరింపజేసి, ఆగ్రాసాధికారిని, వచ్చిన సభివత్తును సమాజము తరపున అనేక వందనము లర్పించిరి.

మచిలీ పట్టణము.

(స్వకీయవిలేఖరి.)

అప్పకర్త.

నవంబరు 12:—రామదాసు దుగ్గిరాల గోపాల కృష్ణయ్య గారు నిన్నటి దినమునకూడ నిచ్చటనేయున్నారు. ప్రాచీన ముట్టూరి కృష్ణారావుపంతులుగారు గోపాలకృష్ణయ్యగారిని శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు తీసికొనిపోయి వివిధభాగములను చూపింపగా రామదాసుగారు కళాశాలను జూచి మిక్కిలి సంతోషించిరి. సాయంకాలము నుమారు 5 1/2 గంటలకు తిలక్ చౌదరిగారు గొప్ప బహిరంగ సభజరిగెను. నుమారు మూడుజేలమంది పురషులను కొద్దికందిస్త్రీలను సభనంకరించిరి. పట్టణ కార్యకర్తలసంఘం కార్యదర్శిగారు గాఢాభివృద్ధి గల ప్రారంభమున జాతీయగీతమును యాపుగావా? కొత్తగా శ్రీకృష్ణ జన్మవాసమునందుండి గచ్చిన రాయూర్ ఆచార్యరామయ్యగారు భుక్తినించెదరని చెప్పిరి. తరువాత ఆచార్యరామయ్యగారు నుమారు 1/2 గంటకాలము గంభీరోపన్యాసమునిచ్చిరి. అనేకమంది దేశభక్తులు ప్రజలను నమ్మి జయలులోనికిపోయి పడరానికప్పుము లవడుచుండ అనేకమంది తమవిదేశపు గడ్డలను భగించటం మిక్కిలి విచారకరమనియు ఆశాభంగము తెలియజేసిరి. స్వరాజ్యము మాటలతో రాదనియు అకార్యకము పాటువదలయునని హెచ్చరించిరి. మహాత్ముడు 1921 సం. రాంకిమునగాక యేసంవత్సరమున ఆయనచెప్పినవని చేయుదురే అసంతృప్తము స్వరాజ్యమునకున్నన చెప్పియుండినయు కూడ హెచ్చరించిరి. తామును పి. అప్పన్న కాస్తులుగారును జయలులోనున్నప్పుడు అప్పన్న కాస్తులుగారి తండ్రియు మనముగాలున వచ్చిరామాయని భార్యపోయినదని తెలియజేసినయు అప్పకుకూడ ఆదేశభక్తుడు ధైర్యమును విడనాడక యేది యెట్లుపోయినను సరే శత్రుత్వార్థిగా ననుచి విందిగానిజయలునుండిరానని చెప్పిజూతురని నిండ్రిని సంతోషపూర్వముగా బంపి జేసినయు నాగేశ్వరరావు, భుగయ్యపంతులుగారుకూడ జయలులో నుండగనే అనేకవిచారమున వార్తలనువిని నవ్విటికిని కార్యకర్తలై భారతదేశసంఘ విముక్తికై పడరానిపాట్లు భుజియన్నారని చెప్పిరి. అందరిని ఖద్దరు ధరింపవలయునని ప్రోత్సహించిరి. తరువాత రామదాసు గారులేది సమాజసంఘీకృష్ణముతో సంస్కృత శ్లోకమును చదివి యిటువస్థనింప మొదలిడిరి. “నిన్నను శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలలో ముట్టాడిన సంగతి మీ కందరికిని తెలిసిన విషయమే. కళాశాలలో గూడిన ప్రజలు మిక్కిలి ఉదారపంతులుగా నవారిని పాపములతో బాటునిధి క మును కొంగా 10 నిమిషములలో 125 రూ. వైగాభివృద్ధి సూర్యి. నేను మనము కార్యకర్తలకు భాగమును గూర్చి వలయును. నేనిదితరతర అడిగిన ప్రకారమే రూ.116 తక్కువలేదండ యీ విషయమునని కొరికి. ఇట్టి భవమున ప్రోత్సహముగా రూ. 70 వైసను 21 రూ. తరువాత విచ్చేదనని వాగ్దానములను 25 రూ. విలువగల వేతి ఖరీదునును వాగ్దానములను విచ్చేతి మొత్తము యీరూ.116 కూడ 116 రూ. పూర్తి యాయెను. అంతట రామదాసుగారు రాత్రి 8 గంటలకు నిశ్చయము ముట్టాడి. అనేక సంవత్సరముల నుండి అప్పకర్తని నవాగ్దానము కార్యకర్తలతో తీర్మానములు జరుగుచున్నవి. కలకత్తా, నా. పురములలో జరిగినసభల యందు కూడ అట్టి తీర్మానములు గావించబడెను. వీటినిటికిని అర్థమే

మె యుండును. మనలో యిట్టి భాగము లుండుటవలన మన పేరు పనిచేయుటకును వీలులేకుండెను. స్వరాజ్యము యంతరభావరూప పోవుట కేదే కారణము. యీవిషయమై బ్రాహ్మణులు హెచ్చు శ్రద్ధ తీసికొన వలసియున్నది. దేశమంతయు యేకమయి స్వరాజ్యమును సంపాదించవలయును. మనలో అనేక కులములు, లభ్య. ఇంతివరకు బ్రాహ్మణులు యెన్నడును రాజ్యముచేయక పోయినను, మనలో రాజ్యముజేసినను బ్రాహ్మణులు మాత్రమే నై మెట్లుమీదను, భండారాలు ఆభరణములును ఉన్నారు. కాని యిప్పుడు ప్రస్తుతము ఆ కలవన్నపుడు మింగింపు యే కులమునకు పోలి నిశ్చయించెదరా? (బ్రాహ్మణులనికే అని కేకలు) అందుచే మనమందఱము బ్రాహ్మణులను కావలెను బ్రహ్మజ్ఞానము అందరకును బోధించవచ్చును. నేను యీవిషయమై ప్రంభముల్పటి చదివయుంటిని గాన అందఱు బ్రాహ్మణులచేత గోరుచున్నాను. ఒకసంవత్సరము మనమందఱము కలిసిపని చేయవలయును. ఈపనిచాల ముఖ్యము. తరువాత స్వరాజ్యము మనచేతులయందు డును. మధ్యమధ్య శ్లోకములు చదువును రామదాసుగారు ఉపన్యాసమును ముగించిరి. తరువాత రామదాసుగారు పూజనుల పక్షమునను, కార్యకర్తల పక్షమునను ఆంధ్రకర్మి గోపాల కృష్ణయ్యగారికి కృతజ్ఞతా వందనములూ నరించిరి. అంతట సభ ముగిసెను.

ఆంధ్రవిద్యవిద్యాలయము

నవంబరు 12:—నిన్న సాయంకాలము మూడు 5-30 గం. పురమునందు ఆంధ్ర విద్యవిద్యాలయ మొదలై స్థాపించి తే బాగుండునో యును సంగతి చూచింపుటకు గాను ఒకబహిరంగ సభ జరిగెను. అసభకు చెడింది వాయువంత 1 వుగా రధ్య శ్లోక వహించిరి. అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాస మయిన తరువాత శీలం జూన్నారావు నాయుడుగారు జె. డి. వ్యామాలగారు ఏట్లా మందరామయ్యగారు మొదలైన వారు బందరు తెలుగు జిల్లాలన్నిటికి మధ్య ప్రదేశమయి, శీతోష్ణనీతి మి. తా. ప్రదేశముల కంటె చాలా బాగుండుననియు వికాసమైన వైపుపయి బుకలననియు మొదలైనసంగతులు చెప్పి, ఈ వ్యవస్థను నుంచి, శీలం జూన్నారావు నాయుడుగారు తిక్కాని బాలాజీ రావు నాయుడుగారున్న 22 వ తేదీకి విశాఖపట్టణములో నిందు విషయమై జరుగుసభకు వెళ్లెదరు.

కీ. శే. ముత్తరాజు నుబ్బరావు గారిది

నిన్న రాత్రి ముత్తరాజు నుబ్బరావు మెమోరియల్ వారు బుట్టాడుపేటపాటలో బ్రహ్మశ్రీ శతావధానులు తిరుపతి వెంకటేశ్వర కవులచే నాంధ్రీంకరింపబడిన ముద్రాకృతులనే నాటకము ప్రదర్శించి దానికి వచ్చి సామూహికతొంద్రే రూఢ్యములు వ్రేలి కిచ్చిరి. ఈ సంఘమువారు ఇంకా నాటకములు ప్రదర్శించి వాటికి వచ్చే యాదాసుమై నిధి కొనసగెదరు.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి నుండి)

కాకినాడ, నవంబరు 18:—నిన్నను 8-30 గంటల మొదలు రాత్రి 7 గంటలవరకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సంఘసభ జరుపబడెను. మాలానా అవ్యుజ్జమా ఖాన్ సాహేబుగారు (రాజమహేంద్రవరము) సాహిత్యము 5 గంటలవరకు సభకర్తృత్వమున నుండిరి. వీరిప కళంకోట కాపురములైన మహ్మద్ ఖైరుల్లాసాహేబుగారు సభ నిడివిడిరి. ఈసభలో దొంతము వారి కాసనసభలలోనికి వెళ్లరాదనియు అట్టివెళ్ళగోరుట అసహాయ ఉద్యమ భక్తులకును వ్యతిరేకమనియు అసహాయ మోడి పోయియు ఒప్పుకొనవలసి యుండుననియు నిర్ధారణజేసిరి. ఈ సభలోని తీర్మానములు యీక్రింద ఆంధ్రీంకరించి వ్రాయబడెను.

1. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సంఘమునకు కాకినాడ వాస్తవ్యులైన మహ్మద్ సలీర్ షేరిఫ్ సాహేబుగారు అధ్యక్షుడుగ నుండుటకు తీర్మానించిరి.
2. ఈ సంఘముయొక్క స్థానము రాజమహేంద్రవరము నుండి కాకినాడకు మార్చుటకు తీర్మానింపబడెను.
3. మహ్మద్. ఖయ్యుల్లాసాహేబ్, మహ్మద్ ఉమాల్ సాహేబ్, మహ్మద్ ఖైర్ మహ్మద్ వాక్ సాహేబు, మహ్మద్ మోహిఉద్దీన్ ఖాద్రి సాహేబ్ గారును ఆంధ్రఖిలాఫత్ ఖిలాఫత్ సంఘమునకు సభ్యులుగా యెన్నుకోవబడెను.
4. మూలీయస్తాఫాకేమల్ సాహేబ్ గారి స్వార్థత్యాగమునకును జయములను యీ సభవారి ఆదరము అభినందించుచున్నారు. ఖిలాఫతుడాసుని సాక్షిరచించుగాక. ఆయన రాజకీయవిభావమును యీ సభవారి ఆంధ్రదేశము మహమ్మదీయుల తరపున ఆమోదించుచున్నాను. నీలయిన సాహేబుగారు తీర్మానించు వాగ్దానము చేయుచున్నారు.
5. యెమ్మల మత, ఆంధ్రదేశ కర్మవరములలో మిల్లి నుండలి నామ అనుచితముగ అవ్యాయముగా జోకర్మముచేసి గొలుగును సూర్య యాసంఘమువారు తమ అసంతృప్తిని తెలుపుచున్నారు. మతీ యూ, కాక్ స్టాం టి నో

వీల్లో మార్చల్ లా పెట్టుతామనుట మొదలగు మిక్రము లివారి భయపెట్టుటలు చూడగా స్వతంత్రతగల తేకమైన టర్కిక్ కేవలమునెడి భర్తమునకు మిత్రుండలి భంగపాటు ఒకరించుచున్నారనియు, ఇది తురుష్కులను తిరిగి యధమునకు రావలసివచ్చుటగా నున్నదనియు, ఇది ఇస్లాము ప్రపంచములో కలవరము పుట్టించుననియు యీ సంఘమువారు తలంచుచున్నారు. మహ్మదీయులలో కలవరము పోవుటకు యీ క్రింది రాజీమరతులు చేసికొనినగాని పోవు:—నెరయ్య సుధిమరతు లన్నియు కొట్టివేయవలెను; కాక్ స్టాంటు నోవులు, క్రేసు, కార్డ్ నెల్సు, బోస్నరము, వెంటనే తురుష్కుల అధీము చేయవలెను. హెజ్జాల్, మె. పాటేమియా, సిరియా, ఇరాక్, పార్టిస్టాన్ వీనిపై విదేశ అధికారము. లేకుండచేసి ఖిలాఫత్ -ఉల్ -ముల్క్ మిక్ వారి రాజ్యాధి కారములో నుంచవలెను.

6. అకాలీలు యింకను యికిర క్షులు వీరిపై నువరయోగించిన పోలీసు దౌర్జన్యమును యీ సంఘమువారు ఖండించుచున్నారు. క్షులకు మారి యాసమాను ఒప్పునకు, స్వార్థత్యాగమునకును, దౌర్జన్య రాహిత్యమునకును యీ సంఘమువారు అభిందించు చున్నారు.

7. మహమ్మదీయులలో ఖద్దరు అభివృద్ధి చేయుటకు గురించి ఆంధ్రదేశపు ఖిలాఫత్ సంఘములకు హెచ్చరిక తీర్మానము

8. మహమ్మదీయ గారిచే చెప్పబడిన ప్రకారమును కార్యకర్తలవారు ఆంధ్రఖిలాఫత్ ఖిలాఫతు సభవారు తీర్మానించిన ప్రకారమును ఏ నిర్మాణ కార్యక్రమము అయితే నిరూపించబడెను దానిని యీ సంఘమువారు పూర్తిగా బలపరచుచున్నారు. కాసన సభలకు పోకలెన్న ఉపపాదనలు యీ సంఘమువారు అంగీకరింపను. వీలనన, మా యభిప్రాయములో, జమీయతుల్ ఉల్లూల అభిప్రాయమును ఖండించినట్లును, సహాయనిరాకరణము ఒడిపోయి నట్లు ఒప్పుకొని నట్లును అగును.

చరక సంహిత

సూత్రసానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో

తెనుగున

అచ్చుబడి తయారుగా నున్నది.

776 పుటలు-రూ 10 తే

కొద్ది కాపీలు మాత్ర మున్నవి.

కలయునారు :

(8767)

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి ని. ఎ. ఎం. డి. సి. యం

మేనేజింగు డైరెక్టరు

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు మద్రాసు.

అని వ్రాయవలెను.

శ్రీ ఆత్మూరి లక్ష్మీ నృసింహ సోమయాజులవారిచే ప్రకటింపబడిన యాగ్యోపనిషదులు మాన్యుస్క్రిప్టులు. వాటి కాపీలు కాని గ్రంథము లన్నియు సిద్ధపరచితిమి. వలయువారు ఆకాపీటితో వ్రాసిన కాటలాగు బడయులకు కలిపివ్రాసుచు పురుకొనవలసిన గ్రంథములు చీవకుర్తి సత్యవతి యను యువతీమణిచే రచింపబడిన “ధర్మసామ్యతము” కూడ మావద్ద దొరుకును.

వైశ్యధర్మ ప్రకాశిక	రు	3-0-0
ధర్మరసామ్యతము	రు	1-0-0
వైశ్యమౌళికము	రు	2-8-0
రెండుపాఠములు ఒకే పర్యాయము తె	రు	4-8-0
ప్రింటరువారికి		

చీవకుర్తి బసవయ్య, గుంటూరు.

తెలుగుప్రసిద్ధివారిని (157)

ఇక్కడనున్న తెలుగుప్రసిద్ధి వైఖాతలన పూర్తిగా నివరణములో నుండును. మధ్య కనమాలికలచే చేయబడిన పాఠములను యుగీకృతులచే కలిపివ్రాసినది. కలయునానిచే పూర్తి రచించెల చెప్పించెదలెను. యట్టి 1-1 వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ. 5 చిత్రములు ఇంకీ పులో వ్రాయవలెను.

H. A. M. ABDUL HAJI,
P. O. Kamaul,
Darbhanga B. & O.

మహారాజ శ్రీ కాకినాడ అడిషనలు సబుకోర్టులో,

(422)

O. S. 52 OF. 1921

వాది:- బొగ్గవరపు సుబ్బారావు సా|| కాకినాడ.

(పతివాదులు:-

ఈనెంబరు 22న డిక్రీ బాక్సింద కాకినాడలో సదరు కోర్టువారి యదుట యాదీగవ విరమించి భూములు వగైరాలు ది 1 డిక్రీలకు ఆ 1922 సం||రం తేదీని నేలంకాబడునని యందుములముగా తెలియచాయడమయినది,

(1) గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం సబు డి|| తాటిపర్తిగ్రామం తాలూకు జమీందారి జిరాయితి మొక్కచింత్రచేత పంపు తాలూకు వోడులపెంటు, అజమాయిషి నె 154 రు పరిమితి య 12-0 య యందుకు సర్వేనెంబరు సర్వే నె 1 రు య 10-0 2న య 10-56 ట్టు నె 3 రు య 8-91 ట్టు నె 4 రు య 7-98 ట్టు నె 6 రు య 8-30 ట్టు నె 7 రు య 5-69 ట్టు నె 8 రు య 8-82 ట్టు నె 9 రు య 8-90 ట్టు నె 10-రు య 10-95 ట్టు నె 11 రు య 80 6 ట్టు యాభూములుకు (పతి సాలు నాయ స్త్రీలువారికి రు 14-4-5 లు పన్ను చెల్లవలసియున్నది.

(2) డిక్రీ జిల్లా పెద్దాపురం సబు డి|| వాటిపర్తిగ్రామం తాలూకుని వేబడి జిరాయితి పరిపంచెపల్లం.

పంపుచేత - అజమాయిషిపరిమితిం నెంబరులు సర్వేనెంబరు సర్వపరిమితిం పన్ను

వొడ్డుచెరువుపంపు నెం 30 రు య 10-లు =	59	0	98
	58	8	11
సాటియిస్తువాపంపు నె 8 రుయ 6 66 నె 9 రుయ 20			
నె 10 రు య 7-50 నె 11 రుయ 1-68	88	48	98
నె 12 రుయ 7-46 నె 16 రు య 4-59			

ఈభూములకు (పతిసాలు నాయ స్త్రీలువారికి. రు 484-11-4 లు పన్ను చెల్ల వలసివున్నది.

సర్వేకారం 58 7

(3) డిక్రీ డిల్ వాటిపర్తి గ్రామం తాలూకు పెంటులు మేద లోగిరివళ్ళ స్థలంకు వాడ్డులు తూర్పు రాజవీధి 24-1 దక్షిణం శ్రీ గావగోపాలరావునింగారి స్థలం X 22 పడమర గిల్లి పండు X 32 వుత్తరం శ్రీ రావురామయ్యగారింగారి స్థలం X 23

(4) గోదావరి జిల్లా పెద్దాపురం సబు డి|| తాటిపర్తి గ్రామం తాలూకు నివేబడి జిరాయితి పరిపంచె పల్లం పెద్దకళ్ళం.

అజమాయిషి నెంబరుల పరిమితిం సర్వేనెంబరుల పరిమితిములు పన్ను.

య నెం			
97-3-38 3/4	సర్వే నె 616 రు య 1-24 నె 640 రు య 16-57		
99-3-34 3/8	నె 626 రు య 15-87 నె 613 య 11-91 నె 614 రు		
102-9-71	య 10-95 నె 612 య 21-43 నెం 628 రు య 23-20		
107-8-84 3/4	నె 631 రు య 12-14 నె 632 రు య 2-86 నె 635	యా భూములకు అట్టేటు	
109-23-34 3/4	రు య 12-21 నె 619 య 8-73 నె 621 రు య	వారికి (పతి సాలువారు 500/-	
149-13-31 1/4	1-98 నె 627 రు య 28-31 నె 638 రు య 1-55	పన్ను చెల్లవలసివున్నది.	
150-20-0	వెరకి సర్వే ప్రకారం య 168 నె 85 లు భూములు నాలు		
100-3-31 1/4	అర్ధవై యెనిమిది యకరముల ముప్పుము అయిరు తెట్టు.		
106-20-			

సదరు యండపల్లి భూమికి వాడ్డులు తూర్పు వంట కాలుగ కొంతమేర రావు శేషయ్యగారి జిరాయితి రావు గోపాల రాయనింగారి తోటయన్ను రాయపాటి నరికింవ్వరాజుగారి జిరాయితిని రవాదారిపుంత కొంతమేరయున్న దక్షిణం గో దున్ను రావు గోపాలరాయనింగారి జిరాయితిని వాటిపర్తి పంటకాటువయన్ను రవాదారి పుంతయన్ను పడమర రవా దారి పుంతయన్ను కొండెరం గ్రామంలోని యాండపేటయన్ను యిరుకపల్లి గ్రామంకుంబయన్ను వుత్తరం రావు గోపాలరాయనింగారి జిరాయితిని పంటకాటువయన్ను సదరు యండపల్లి భూమి ముగ్గం శ్రీ రావు రంగవాయకులు గారు యావెంకట్రాయనింగారి తేటు మొసలకుంటి రామమూర్తిపంతులుగారి పేర ది 1 నెంబరు 1909 సం||రం తేదీని యిస్తేదారు దాఖలా రు 10000-0-0 పదివేలరూపాయల నెల 1 కి నూటికి రు 0-8-0 చొ|| కడ్డితో మొదలగు మరతులతో వ్రాయించి యచ్చిన ఆస్సాధీనపు తనఖా దస్తావేజుతాలూకు అసలు వాయదాలు వాకి లోబడిన వేలం కాబడును.

కాకినాడ

ది 31-10-1922

గంటి వెంకట్రావు

ప్రాకార్యుకీలు.

త్వరపడుడు!

కొద్ది టిక్కెట్లుమాత్రమే!!

మించిపోవును!!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్నగారి కుమారుడు సర్వేశం తాలూకు మేడ రూ 16,500 లకు లాటరీ.

మొత్తము 3,800 టిక్కెట్లు. టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు మాత్రమే.

అగ్గిలా రా! కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులో మునిసిపలు నె 143 రంగల వాస్తావ్విత్తే ప్రకటనముగా శేష 1918 సం||రంగా కట్టించిన లెండెంకులు X 21 కి కామేడను అద్దాల్చినవాల ఫిట్టింగు సహ గండ్లు మొట్టమొదటి తెలియ పరచినవిని బాటరీములముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇప్పటికే చాలా టిక్కెట్లు ఖర్చుబడినవి. ఇంకను కొన్ని టిక్కెట్లు మాత్రమే గలవు. టిక్కెట్లు కావలసివారు త్వరపడినవో లభింపగలవు. 2. టిక్కెట్లయొక్క ధర యెనిమిది రు 5 లాటరీ యెప్పుడు కలిచేదయ, లాటరీ వేయవిధానమును, తప్పేలుగా ముందు యాప్తికలోను, స్వరాజ్య పత్రికలోను ప్రచురపరచిన పిమ్మట గొప్ప ఉద్యోగం, పెద్దపనువులు వగయెరాల యెదుట ఏలూరులోని బాటరీ కలబడును. 3. టిక్కెట్లల్ల గురాలయ్యే సాములో ఏజెట్టు ఏమిషనుకైరా ఖర్చుబడిన మిగతాసాము లాటరీ టిక్కెట్లు పూర్తి అయ్యే వ్యయంకు యెలూరు పెంటలో కో ఆపరేటివు బ్యాంక్లో నుంచి బాటరీ అనంతరము వీక్షింపబడును. 4. ఈ మేడను తనఖాబు కైరా ఆస్సాధీనము శేషు చేసియుండలేదు. సదరు మేడకు ఎవరిగల్గ యేత గాదాబువచ్చిగా వా స్వంత ఖర్చుతో పరిష్కరించి యీ మేడహక్కును స్వీకరించుటవాడను. లాటరీలో గెలుపొందిన వారిని వారి స్వంత ఖర్చుతో గెలుపొందిన 15 రోజులలో నైవేకులతో క్రమమైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని యెలూరు సబురీజి స్ట్రీరు లోగినుగా రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. అందుకు వాడదన్న టైటిలడిస్టు, యెన్ఫంబ్రెస్సు సర్టిఫికెట్టు తగై గాలు రిజిస్టరుకలమును యచ్చి డిక్రీ బాక్సింద కాకినాడలో న. 5. టిక్కెట్లు కావలసిన వారు తమ ఆద్రస్సును స్పష్టముగ వాయయ. టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు చొ|| వాచే పనుమార్దు చేసియుండల అందిన వెంటనే లాటరీ టిక్కెట్లు తిరుగు బహుల్ అంకెలబడును. 6. పది టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొనువారికి ఒకటిక్కెట్టు కమిషనుగా యిచ్చుబడును. 7. ముందు టిక్కెట్లు ది. 31. 8. పంపబడవు. 9. పోపు ఖర్చులు పంపించే జవాబు యిచ్చుబడదు.

మాటూరి సర్వేశం, మేడ హక్కుదారుడు, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

తామర తైలము - తామర, తిట్ల, గజికి మంచిది

రాజారాణి గుర్తుగల తామరతైలము పూతినాశకములగు చాల మంచినుందుతో తయారు

చేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది. డబ్బీ 1-కి 0-6-0. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

జాబులు

మేలుపాక కాంగ్రెసు సంఘము

విశాఖపట్టణ జిల్లా బాటియోప సంఘ ఉపాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మారేబి గారుచంద్ర కాశ్మీగారు అనకాపల్లినుండి నిన్న ఘంటవానిపాలెం బాటియో పాతశాల వరీషించి అచ్చటను పేరంటాపాలెం గ్రామములలో కాంగ్రెస్ సంఘావళ్య కలకు గురించి ఉపన్యసించి నేటి ఉదయ మిగ్రామము విచ్చేసిరి. ఈరాత్రి మ-రా-శ్రీ అమిరపు గంగరాజు పంతులు గారి ఆధ్వర్యక క్రింద మార్గశ్రమ ప్రేక్షకులతో సభ జయక్రమముగ జరుపబడినది. ప్రస్తుత దేశస్థితిని గూర్చియు, సంఘములు సుగమముగ పనిచేయుట అతి ముఖ్యమనియు శ్రీ కాశ్మీగారు ముఖ్యధికముగ ప్రసంగించిన పిమ్మట 20 మంది సభ్యులతో కాంగ్రెస్ సంఘము వెంటనే పునరుద్ధారణ చేయబడినది. ముద్దా విశ్వనాధరీ.

కాకినాడ తాలూకావారి కొక విజ్ఞప్తి.

అమలాపురములో గతనెల గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఆంధ్రప్రదేశ్ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని యాజిల్లాకు ఆహ్వానించి కొన్ని చోట్లభయచేసి ఉచితగౌరవము నొసంగుటకు తీర్మానించినది. ఉచితమైన గౌరవమేమో ఆంధ్రరత్నంగారే యాభూతికాముఖమున ప్రయోచించుచుండిరి. అందువలన మనముచేయుగొప్పసత్కారము, మర్యాద మనముయీ 4,5 రోజులలో నెంతఅధికసాముగ్రాంజేసి ఒక ధనపుమాటను వారికి బహుచుతిచేయుదుమో అనియే. వారికిచ్చుమాట మనస్వరాజ్యనిధియే. వాకాకినాడకు 18 వ తేదీని వయచేయుదురు. ఆసాయంకాలము 4-30 గంటలకు పునరందిరమున బహిరంగ సభ జరుపబడును. కావున ఆగోవుననే చందా సాము నాకు చేరవలెను. ఇంకిరదకు యాసంకల్పరమున తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి యీ కాంగ్రెసువారు మిచందాల నిమిత్తమేవచ్చియుండలేదు. ఇదియే ప్రథమము. ఈసమయము ఉత్సాహమైంది. మహాత్ముడు శ్రీకృష్ణునిసన్మహిమ కేగి దివ్యగురువేత ఉత్సాహపరిపరితి దిగుట్టితమగుచున్నది. అట్టివర్ణనమున తిలక్ స్వరాజ్యనిధిపే సమర్పించబడు మాట పునమైదెంచుచుండుట యెల్లరకుసంతోషగా ఒక మైనవిషయము. ఈమాట కనీసమువెయ్యి మున్నురు పదహారురూపాయలతో సమర్పించుటకు నాయకాయము చేతిభక్తులు, జై వార్యపురవతంతులు శ్రీకృష్ణములు, స్వార్థత్యాగధృక్కులహామలుగుల సేవసాఫల్యమును ఒక్కసారిపూనిన యంతివ్యధునముగా గౌరవము జరుగునని నాయకాయము. కావున బిదలక సాదలక వారు వీరు అక వెనవెంటనే పారులును. తాలూకాప్రజలను తమకీక్రిమించియైనచు తమతమ చందాలనునాకు పంపగోరుచున్నాను. తాలూకా గ్రామములు సభకువచ్చినప్పుడు గాని యితరులద్యారాగాని. యాలోవునపంపలేనప్పుడు, సభలో కట్టుములు చదివినగోరుచున్నార. శ్రీవక్తసజన్మస్థానమునకు వెళ్ళక పూర్వము ఎట్లు అసంఖ్యాకులగు అచ్చికాయనను గౌరవించి యీ తాలూకాను ధన్యక నొంకించి తో అట్లే యిప్పుడును గౌరవించు గాక.

పా. సత్యనారాయణ

కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ కాశ్యర్కి.

సంసానాధీశుల సభ

సంసానాధీశులసభ 1923 ఫిబ్రవరి మొదటివారమున ఢిల్లీలో జరుగును. కాశ్యక్రమ మింకను తెలుపబడలేదు. కాశ్యక్రమమునకు సంబంధించిన విషయములను గూర్చి ప్రభుత్వమువారి తో మచ్చటించుటకై స్థాయిసంఘ సభ్యులగు గ్వాలియర్, అల్హార్, బికనీర్, పాటియాలా, కచ్చి, పాలెంపూర్, నుకల్ సంసానాధీశులువచ్చిరి. సింధియా మహాగజారాన 14వ తేదీకి కల్చరని తెలియచున్నది- కమిటీవారు చాలసభల గావించి వైప్రాయి గారితో సభపరిచురు.

రాజ్ ల తాలూకా కేళసపల్లి గ్రామంలో ది 1-11-22 సం|| రం తేదీ ఉదయం 7 1/2 గంటలు లగయెలకు 2-11-22 సం|| రం తేదీ ఉదయం వరకున్న శ్రీ క్షీరాబ్ధి మహాత్మ్యములలో భజనలతో శ్రీ మహాత్మ్యగాంధీ పూర్యంపు పుత్సవమును జరిగినది.

అక్కరూరు సంసానాధీశులు కోర్షరపు సోదర కవులవల అయిదుమాట పదార్లు నొసంగి బహూకరించినది ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

బహిరంగ వేలము

నాశం భీమరాజుగారి గృహములు భూములు తే 26-11-22 కున 11 గంటలకు బరంపురంలో వారి గృహమువద్ద వేలము చేయబడును.

ఫి. సుబ్బారావు, రీసినరు.

ది డక్కన్ షుగర్ అండు
ఆబుకారికంపె, లిమిటెడ్.
చామర్లకోట.

మేనేజరు ఏజెంట్:

మెసర్స్ ప్యారి కంపెని, మదరాసు.

సోడాగ్యాసు యిప్పుడు మా చామర్లకోట
ఫ్యాక్టరీలో లభిస్తుంది. కాబట్టి చామర్లకోట
గ్యాసు తయారుచేసే యంత్రపనులదాయములు సరి
క్రొత్తవియగుటచేత కాక గ్యాసుయొక్క పరిశుభ్ర
తకుగాను మనము చిరకాలమునుండి ఏకీకరణ
ములో సంపాదించిన అనుభవపునుభవమువల్ల
నవీన పరికరములన్నియు ప్రయోగించినారము.
మాచే తయారుచేయబడిన గ్యాసు మిక్సిలి పరి
శుభ్రమైనది, సోడా, లిమినేడు తదితరమైన
పానీయములను తయారుచేయుటకు ప్రయోగించ
వచ్చునని మేము పూర్వీకడి నమ్మించి చెప్పగల
వారము.

ధరలున్న గ్యాసునుగురించి కావలసిన యితర
అంశములను తెలియగోరువారు ఈదిగువ చిరు
నామాదారువారికి వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

మేనేజర్:

డి. ఎన్. & ఎం. కంపెని లిమిటెడ్,
చామర్లకోట,
గోదావరిజిల్లా.

స్వదేశీ దీపము!

స్వదేశీదీపము!!

ఈ మాదిరి దీపములు మా కర్మా
గారములో ఇత్తెలియో తయారైవని.
మాపునకు కంయతల నుండును. ఈ
దీపమున దుండు భాగములను విడి
విడిగా తీయవచ్చును. పెద్దపెద్ద
మిరాజిదారులు, జమీందారులు,
మహారాజులు యిప్పుడు వారి మెప్పుకు
బడినది. 1-కి ధర తపాలు ఖర్చుతో
సహా రూ. 7-8-1 లు మాత్రమే.
ఈ దీపముయొక్క ఎత్తు 22 అంగుళ
ములు. మైపురత్తి చేయుటకు కూడ
తగిన మొర యిత్తెలియో తయారు
చేసి పంపబడును. 1-కి ధర 0-12-0
మాత్రమే, అంతయు చేరి తపాలు
ఖర్చులు లేకుండా రూ. 8-4-0 లకు
పంపబడును. మైపురత్తి మొర
లేకుండా ఊడునట్లు మొరతో
పంపవలసిన పంపబడును.

S. RAMA Aiyer,
P. O. No. 238, Calcutta

ఎ ల క్ ట్రో

బంగారుగిల్లు ఆభరణములు

ఇందుతోటి మావద్ద నాణకసంఘములకు కావలసిన
డ్రెస్సులన్నీ, సీనులన్నీ, విభవిధ బోహాయిన్నీ, పరదా
కేక్ కలయు, ముఖమునకు అద్దకను బాయలెట్ కలయు
మిక్సిలి చౌకగా దొరకును.

150 గ్రాములకట్టిన లక్ష్మీవిగ్రహము అవర్సిన మేలు } 4-8-0
గిల్లు వడ్డాణము 1 టింటికీ

రెండవరకం " 8-0-0

ప్రెంచి అరకానులదండ 60 గ్రాములది 1-కి 6-0-0.

కాలుకానులదండ 60 గ్రాములది 1-కి 5-0-0 మూడుపేట
గడియార గొలుసు 8-0-0. రెండుపేట గడియార గొలుసు
2-0-0. జడ నాగరము 1-4-0. 7 రాళ్లు కమ్మలు పెద్దవి నెత్త
1-కి 2-8-0.

భట్టి విక్రమాదిత్యుని కథలు

24 విండుపేటల పటములు. 486 పేజీలు. విండు క్యా
లిగ్రా తైండు. ఆబులగోపాలును నడువతగిన తైలి. రసంత
మును నమత్కామును అయిన కథ తన్నియోగలవు. ధర
2 4-0 వి. పి. ఖర్చులు 6 అణాలు.

కె. నాథముని అండు సన్సు

164, వైవాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

గోదావరి బుక్కు డిపో
రాజమండ్రి.

మా వద్ద వెలకు దొరకు గ్రంథములు

Just out అన సూయ Up to-date

అయి దంకముల క్రొత్తనాటకము

ఏ సతీరత్నము తన పాత్రివర్తి సుస్థితగాత్మకత్తి (will
power) చే, పుట్టిని ర్వాతిక చేసి స్వస్థిని గడవడ లాడించి,
పక్కతిని- తక్కువకు జేసి- బ్రహ్మాండ మల్లకల్లోలముగ జేసి
వైచేసి- ఏవారీమణి- రాత్రి తనకుజేసి భవాని- లక్ష్మి-
సర్వములకు గౌరవగము - నె మిపవోయిన ప్రయత్నము
శృంగ భంజమును- నూర్వోదయ గాప కారణముగ వికతజీవోన్ముఖు
డగు కాకతని పు:ర్వీవతుని జేసి నూర్వోదయమును గావించి
లోకమున కాంతి పతాకమును ప్రతిష్ఠించినచో అట్టిభారతవీ
తిలకలగు నుపతీ జీవయొక్కయు ఆనసూయాదేవి యొక్కయు
చరిత్రములను మృదుమధురతైలిని రంగస్థలముల కనుకూల మగు
యొక్కయు క్రొత్తపాఠ్య పట్టకం (Songs) చేర్చి ప్రచురింప
బడినది.

గ్రంథకర్త:—శ్రీమతి గంగాధర రామ శాస్త్రిగారు
వెల రు. 0-12-0.

శ్రీపానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి

నాటక రాజములు

పాదకాపట్టాభిషేకము (వెళ్ళు-వాటకసమాజములచే
(పదస్థంపదుమన్నది, క్రొత్త కూర్పు) ... 1 4 0
సరస్వతి (క్రొత్తపాటము) ... 1 0 0
సారంగధరనాటకము (క్రొత్తకూర్పు) ... 0 8 0
బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుగారి
నాటకములు, నవలలు అన్నియు మావద్ద దొరకును.
(త్వరలో వెలువడ నున్న గ్రంథములు)
కన్న పువ్వు, పగటిమక్కు, అశ్వుతమను పరిశోధక,
(detective) నవలలు (Plot) అత్యద్భుతము.

కీ చ క వ ధ

చక్రని శృంగారసప్రధాన మగు నాటకము
ఇప్పుడే వెలువడినది. రు. 0-10-0.
భరణికోట చరిత్ర నవలలు గ్రాయుటలో ప్రసిద్ధి గాంచిన
శ్రీయుత భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారి ప్రణీతము
చదివితీరవలెను. రు. 1-4-0.
జాతక మర్మ బోధిని
బోధినిము సేవ్యకొనువారి కత్యంతోపయుక్తము. బ్రహ్మశ్రీ
కాలనాథభట్ల వేటాటమణమూర్తి ప్రణీతము. రు. 1-4-0.
జాతకమార్తాండము రెండవభాగము
అక్షేప్త సంకటశాస్త్ర ప్రణీతము. రు. 2-0-0.

సరస్వతి వాచక పుస్తకములు

శ్రీ ఫా. పీ. రాఘవేంద్రరావు పంతులుగారి ప్రణీతము
1-వ తరగతి 0-8-0, 2-వ తరగతి 0-8-0 3-వ తరగతి 0-4-0
4-వ తరగతి 0-5-0, 5-వ తరగతి 0-6-0, 6-వ తరగతి 0-7-0,
7, 8, తరగతులు అయ్యులో నున్నవి.
సరస్వతిగణితబోధిని: ఎలిమెంటరీ న్యూను విద్యార్థ
లకు అనేకవిధముల సహకారిగా నుండునట్లు అనేకయుక్తి
తక్కులతోను, తెల్లలతోను క్రొత్తప్రణీతి వల్ల రా అనేక
సూతనవిషయములతో ప్రచురింపబడినది. Most up to date
కుమారావ్యాకరణము: ఎ లి మెంటరీ న్యూను
విద్యార్థులకు మిక్కిలి ఉపయోగము వెల 0-2-0.
సోలో ఏజెంట్:

కె. యల్. యన్. సోమమూజులు,

ప్రాశయటగు

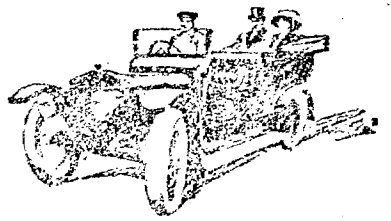
గోదావరి బుక్కు డిపో, రాజమండ్రి.

కత్తికట్టలు చానులు

కప్పుతాళిములు.

ఇప్పుడేవెలువడచే నుండునది. ప్రాశస్త్యసింఘము.
వెల: 1-కి ధర: 1-4-0 గాను నాటకము.
సి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో
బెల్లూరు లండ్ లాక్ టేబుల్స్ లెం.
వెల్లూరు. (గోదావరిజిల్లా)
వెండిగ్రాఫికల్ ఆర్ట్స్: "వెండిగ్రాఫికల్" వెల్లూరు.

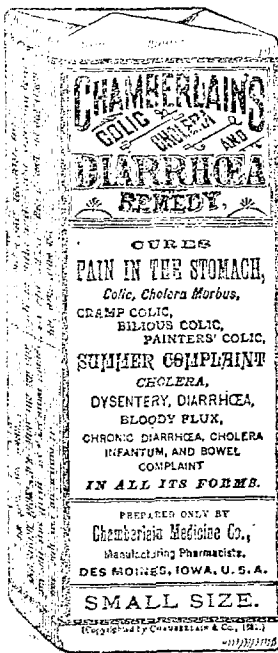
గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు
కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా
తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు
పొందగలరు. బస దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.

Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

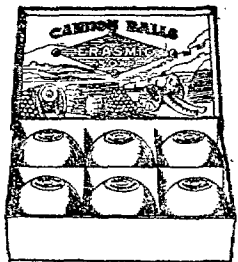

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనొప్పి
అతిసార
నివారిణి (2)
ఈ వ ధ ము ను
సేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,
అతిసారము, శూలనొప్పి,
పేగు సంబంధ మైన వ్యా
ధులు మున్నగునవి అత్య
ద్భుతముగా కుదురును.
అన్ని జాగాలలో విక్రయ
మునకు దొరకును. 33

ERASMIC

ఎరాస్మిక్ సువాసన సబ్బు

ఈ సబ్బు మనుష్యులకు దుఃఖములను పోగొట్టి,
సుఖముల నిచ్చును. చూచుట కందముగ నుండును,
సువాసన అసమానమైనది. (సి)
దీనినివాడు వారి సుఖము విశేషము
ఇట్టి సబ్బులను జూచి మోసపోకండి
అన్నిస్థలములలో విక్రయించబడును.

Are you in the Full Glory
OF
Manly Strength

If not, you are in urgent need of radical
remedy to regain your strength and
Manly Power

TRY BRISHYA JOGA

Prepared on the basis of Makaradhwaj
Gold, Musk, etc., in assimilable form.

It Guarantees Results.

It quickly renews VIGOUR and VITALITY
and restores power of SUPERB-MANHOOD

Price one Phial (to last 30 days)

Rs. 6 4. Per V. P. P. Rs 6-10.

THE
Kalpataru Ayurvedic Work
(Hd Office) 94 Grey Street,

173.1, Harrison Road,
Bara Bazaar Branch
CALCUTTA.

చలికాలమున కవసరమైనవి

టీవీడు, ఫ్లానల్సు, కోటింగ్సు, షర్టింగ్సు మొదలగునవి
మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి.

వలురకముల పట్టుగుడ్డులు మీకుకావలసివసాధరలలో గలవు

ధనమల్ చల్లారం

ప్రదర్శనగదులు: నెం 46, రత్న బజారు

పార్కు-టౌను, మద్రాసు.

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకము (మండలి) యొక్క సకలము (2) తుల్యతేది, జనన కాల ఘడియలుగాని (3) జాతకముయొక్క జన్మ కాలము, ప్రస్తుతపు కలము, మాకు ఈ తరము వ్రాయుచు ఉన్నదిగాని, ఈమాటిలో నేదియో యొక్కటి మాకు పంపివయ్యెడిది, జాతకముయొక్క రూపము, స్వభావము, శరీరాకారము, భవనసాధన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంపాదనము, కళాసాధ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంగతులు కాళి కౌరకు వ్రాసి ముందుగా రూ 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈ వ్రాసిన సంగతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకము యొక్క ఆయుర్దాయము అభిరుచుకు, జన్మభోవు ప్రతిసంవత్సరములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశావలములు గల పూర్తి

జాతకము. కాస్త్ర సమ్యక్తముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూర్తి జాతకమునకు రూ 5 లు, అగును. పూర్తి జాతకము వ్రాయించు కొనువారు రూ 2 లు, అదానము ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అభిరుచుకు తయారుచేసి తక్కిన రూపాయలకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 గల రూ 1 వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రూ 1-4-0 లు అగును. దీనికి జ్యోతిషము గాని జన్మనామము గాని మాకు పంపిన చాలును.

జాతకమార్తాండము

రెండవభాగము ఇది 300 పేజీలు

ఇది లగ్న స్థూలము, గ్రహస్థూలము, భోగస్థూలము, వజ్రములు, పోదకకర్మ, అపకర్మ, తాత్పర్యసహితముగా సుమారు 1000 పరిమాణ భోగములతోను, విశేషాంశములతోను దాదాపు భోగఫలములు మహాదశ అంతర్దశావలములును, ఇంకను ఆశీష సంగతులతో మిక్కిలి సులభమైన అక్షరముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును. (3512)

100 ధను నచ్చరియెడల తిరిగి సొమ్ము వాడను చేయబడును 44-2-వ భాగమునకై యిదివరకు దరఖాస్తులు సంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల పంపిస్తే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివల పొస్తుఖర్చులు గాక రూ 2-0-0 లు అలస్యమైపోవు ప్రభులు దొరకవు.

ఆ కె ల్ల వెంకట శాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా.

శ్లో మా సుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్య నాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంధ్రదేశమును కలవరపఱచిన
రంపయుద్ధము

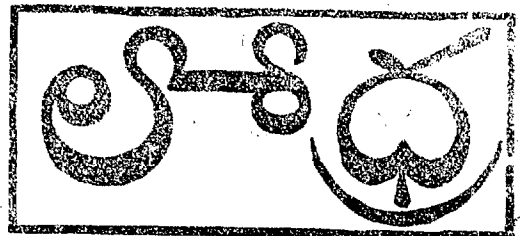
నకు సంబంధించిన నవల. కథానందర్భములు, వర్ణనలు,
రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి నైజాం గారి పేజీలు: వెల రూ 1-0-0

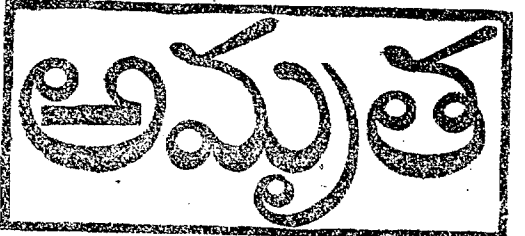
ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారులకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలావెట్టె 212, మదరాసు

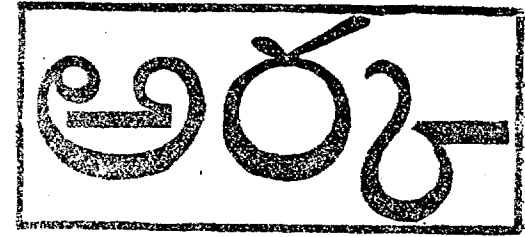
కేసరి-రత్నత్రయము

గర్భాశయశోగ నివారణ:—శ్రీలక్ష్మి గలుగు ఋతుకుల బహిష్కారమునకు, అకాలబహిష్కారములను నివారించుటకు, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, మూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, అరకేతులుమంటు మొదలగు శ్రీలక్ష్మి మర్మ వ్యాధులను కుదుర్చును. 12 బొమ్మ 8-0-0; 6 బొమ్మ 1-10-0

రక్తహీనత వ్రాతము:—ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, మేహవ్యాధులు, కడుపుబ్బా మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమనకు కాంచిన మలమునకు తేజస్సు నిచ్చును. 12 బొమ్మ 8-0-0; 6 బొమ్మ 1-10-0,

వర్షజ్వరనివారణ

దీనివల 6 బొమ్మ 2-8-0; 3 బొమ్మ 1-8-0; 1 బొమ్మ 0-8-0

కేసరికుటీరం,

166) ఆయుర్వేద అమృతశాల,
88 బోలీసు కమిషనరు ఆఫీసురోడ్డు, ఎలంబూరు, మదరాసు

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యైక్యవ్యములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య వారాయణజీ కేశవజీ,

(8198) 27, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

వనాపధిసర్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట యందు శేషినిక గాంచినది ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకొనందు ఎచ్చటికైనను రహదారి(కు) ఈచిత్రముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 పనసవాడి, బొంబాయి

పుటల
180 పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతశుభమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది.

ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్విద్ధిని ఇప్పించును.

ఈ పుస్తకము ఇళాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మేమే భరించి పంపెదము. పంపిస్తే వ్రాయుము.

వైద్యశాస్త్రి మహేశ్వర గోవిందజీ,
అలంక నిగ్రహ బోషధాలయము.

26. బ్రాడ్వే, మద్రాసు